

SAVONIA

■ OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
KULTTUURIALA

ECHOES – KAIKUJA

Raportti kahden taiteellisen opinnäytetyön
muodostamasta teosillasta

TEKIJÄ/T: Inka-Leea Hakkarainen
Anna Stenberg

Koulutusala Kulttuuriala	
Koulutusohjelma Tanssinopettajan koulutusohjelma	
Työn tekijä(t) Inka-Leea Hakkarainen, Anna Stenberg	
Työn nimi Echoes – Kaikuja, raportti kahden taiteellisen opinnäytetyön muodostamasta teosillasta	
Päiväys 14.4.2014	Sivumäärä/Liitteet 46/6
Ohjaaja(t) Paula Salosaari	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Itäinen tanssin aluekeskus	
Tiivistelmä <p>Echoes- Kaikuja teosilta koostuu Anna Stenbergin ja Inka-Leea Hakkaraisen taiteellisista opinnäytetöistä. Teokset esitettiin 22.2. ja 23.2. 2014 Sotkulla, Lähtölaukaus-tanssifestivaalin yhteydessä. Molemmat nykytanssiteokset ovat kestoaltaan noin 20 minuuttia ja niissä kummassakin esiintyy neljä tanssijaa.</p> <p>Tämä raportti käsittelee näiden taiteellisten opinnäytetöiden luomisprosesseja sekä toteutettua Echoes - Kaikuja teosiltaa kokonaisuutena. Ydinajatuksena Echoes - Kaikuja teosillalle oli koreografisten valintojen merkityksellisyyden tutkiminen kahden eri koreografin tekeminen omien valintojen kautta, kun teosten lähtökohtana toimiva materiaali on sama. Teosten kautta oli myös tarkoitus kirkastaa omia koreografisen prosessin työtapoja.</p>	
Avainsanat nykytanssi, koreografia, improvisaatio, Lähtölaukaus-tanssifestivaali	

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Dance Teacher			
Author(s) Inka-Leea Hakkarainen, Anna Stenberg			
Title of Thesis Echoes – Kaikuja, report of a performance evening consisting of two artistic theses			
Date	14.4.2014	Pages/Appendices	46/6
Supervisor(s) Paula Salosaari			
Client Organisation /Partners The Regional Dance Center of Eastern Finland			
<p>Abstract</p> <p>The double piece Echoes- Kaikuja evening consists of the artistic theses of Inka- Leea Hakkarainen and Anna Stenberg. The contemporary choreographic pieces were performed on 22.2 and 23.2.2014 during Lähtölaukaus dance festival. Both pieces have a duration of approximately 20 minutes, and are danced by four dancers.</p> <p>This report narrates two different creative processes of an artistic thesis and it also deals with Echoes- Kaikuja double piece as a whole. Two artistic dance pieces were created from the same starting point, and together these works research choreographic choices as the foundation of creative artistic work. Through this process the authors of the report had the opportunity to clarify their own working methods as choreographers.</p>			
<p>Keywords contemporary dance, choreography, improvisation, Lähtölaukaus-dancefestival</p>			

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	6
2	POHJATYÖ.....	7
2.1	Lähtökohdat	7
2.2	Improvisaatiotehtävät	8
2.3	Tanssijavalinta.....	10
2.3.1	Tanssijaesittelyt	10
3	ANNA STENBERG: PAHANA TAPANA	13
3.1	Teoksen teema, teosmaailma	13
3.2	Visuaalisuus.....	14
3.3	Puvustus	16
3.4	Rakenne.....	17
3.5	Inspiroituminen työväliseenä- kronologisesti jäsennetty työprosessi	17
3.5.1	Työvaiheet ja metodit.....	18
3.6	Tuotanto	20
3.7	Minä Tekijänä	21
4	INKA-LEEA HAKKARAINEN: JÄLKEENJÄÄNYT	23
4.1	Itsenäisen työskentelyn periodi.....	23
4.2	Toisen liikettä, omaa liikettä	24
4.3	Teoksen rakenne	25
4.4	Visuaalisuus.....	26
4.5	Minä tekijänä.....	28
4.6	Työskentely tanssijoiden kanssa	29
4.7	Ilmaisu.....	30
4.8	Tanssijan kenkiin kahdessa päivässä	31
4.9	Tuotanto	32
5	KOKONAISUUS ECHOES-KAIKUJA TEOSILTANA	35
6	POHDINTA.....	37
	LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT	39
	LIITE 1: IMPROVISAATIOTEHTÄVIEN SAATEKIRJE.....	40
	LIITE 2: IMPROVISAATIOTEHTÄVÄT	41
	LIITE 3: KÄSIOHJELMAT	43

LIITE 4: KÄSIOHJELMATEKSTI TEOSILLASTA	44
LIITE 5: AIKATAULUTUS, VERSIO 2	45
LIITE 6: LEHTIARTIKKELI LÄHTÖLAUKAUS-TANSSIFESTIVAALISTA.....	47
LIITE 7: LÄHTÖLAUKAUS-TANSSIFESTIVAALIN JULISTE.....	48

1 JOHDANTO

Ajatus yhteisestä opinnäytetyöprojektista heräsi yhteisellä junamatkalla Kuopiosta Helsinkiin keväällä 2013. Halusimme molemmat tehdä opinnäytetöistämme taiteelliset, mutta emme vielä tienneet aiheitamme. Olimme syyslukukauden 2012 molemmat oppilasvaihdoissa Stavangerin kaupungissa Norjassa ja myös tämä yhteinen kokemus vaikutti siihen, että halusimme jatkaa yhteistyötä myös opinnäytetyötä tehdessä. Olemme viimeisen 5 vuoden aikana suorittaneet samoja opintoja ja junamatkalla heräsi halu tutkia, miten huomattavasti koreografiset ratkaisumme eroavat toisistaan huolimatta tästä yhteisestä taustasta. Sovimme yhteiset rajaukset lähtökohtana teoksiin ja aloimme toteuttaa koettamme.

Esivalmisteluina suunnittelimme yhdessä kolme erilaista improvisaatiotehtävää, joiden toteutusohjeet teimme kirjallisiksi. Päätimme pyytää niihin videoita liikkeellisiä vastauksia ulkomailta. Lähetetyistä tanssi-improvisaatiotehtävistä on saatu liikemateriaalia brasilialaiselta, kanadalaiselta, portugalilaiselta ja tanskalaiselta tanssijalta. Nämä liikemateriaalivideot ovat molempien teoksen pohjana ja inspiraationa. Lisäksi teoksiin on sovittu yksi yhteinen äänimaisema, Vernerin Pohjola/Joonas Riippa Model Aeroplanes, jota pitää käyttää.

Työskentelyprosessin aikana molemmat työryhmät ovat olleet täysin jakamatta ajatuksia teoksista keskenään. Kuinka erilaiset tai samanlaiset teokset syntyvät, ja mitkä valinnat osoittautuvat merkityksillimmäksi? Millaisia kaikukuvia tuloksena on koettavissa? Teokset, jotka saivat alkunsa tutkimuksina, ovat kasvaneet itsenäiseksi taideteoksiksi ja pyrkivät löytämään paikkaansa tanssin kentällä.

2 POHJATYÖ

Tässä osiossa kerromme työmme alustusvaiheista. Avaamme sen ajatusketjun, joista kehitelimme Echoes – Kaikuja teosillan kantavan ajatuksen, avaamme improvisaatiotehtävämme ja tanssijavalintamme taustoja.

2.1 Lähtökohdat

Keväällä 2013 käynnistyi yhteinen opinnäytetyöprojektimme junamatkan keskustelujen pohjalta. Puhuimme koreografioinnista yleisellä tasolla ja totesimme prosessin tapahtuvan todella paljon subjektiivisten valintojen pohjalta. Rajusti yksinkertaistettuna teoksen syntymän ja toteutuksen voisi kuvailla näin: koreografi inspiroituu ja saa idean, koreografi rakentaa liikekielen yksin tai työryhmän kanssa ja valmis teos esitetään yleisölle. Meitä alkoi kiinnostaa idea yhteisestä lähtöpisteestä: mitä jos kaksi koreografia lähtee liikkeelle samasta lähtökohdasta tavoitteenaan luoda taiteellisesti kunnianhimoinen/tavoitteellinen/puhutteleva tanssiteos? Millaisia eroja teoksiin tulee? Onko teoksista nähtävissä yhteistä alkupistettä? Samalla olisi mielenkiintoista seurata omaa taiteellista työskentelyä ja nähdä, millaisia valintoja itse tekee koreografina, sekä verrata näitä kahta reittiä keskenään.

Halusimme tutkia, miten tanssiteos rakentuu tekijänsä henkilökohtaisten valintojen pohjalta. Meitä kiinnosti se, miten eri ihmiset tulkitsevat näkemistään eri tavoin, subjektiivisen kokemusmaailman pohjalta. Alkuperäinen ideamme oli rakentaa yhteiseksi lähtöruuduksi yhteinen liikemateriaali, sekä improvisaatiotehtäviä työpajaan. Tämän työpajan lähtisimme toteuttamaan uuteen, meille ennestään tuntemattomaan kulttuuriin. Tavoitteenamme oli tutustua täten uuden kulttuurin tanssimaailmaan ja antaa työpajan toteutuksen vaikuttaa luovaan prosessiimme olemalla avoimena uusille ajatuksille sekä impulsseille. Halusimme myös herättää kulttuurien välistä dialogia siitä, mitä nykytanssitaide on ja samalla kehittää pedagogista osaamistamme työskentelemällä uudessa kulttuurissa meille tuntemattomien ihmisten kanssa. Heti alusta asti oli selvää, ettemme saisi koreografeina puhua keskenämme mitään työmme vaiheista, jotta emme ottaisi toisiltamme vaikutteita teoksiimme. Näin omien koreografisten valintojen merkitys korostuisi teoksissa. Tavoitteenamme oli luoda kahden teoksen ilta, jossa ensimmäinen puoliaika on toisen tekijän käsialaa ja toinen puoliaika toisen.

Taiteellisiin opinnäytetöihin -varsinkin tanssitaiteen alalla- on vaikeaa saada rahoitusta. Yritimme kuitenkin, ja vaikka emme apurahoja saaneet, saimme arvokkaita neuvoja ja käytännön vinkkejä hakuprosessiin, joista varmasti on hyötyä meille molemmille uran edetessä. Ajatuksemme ulkomaille pidettävistä työpajoista piti silti muuttua, sillä käytännössä emme päässeet itse lähtemään ulkomaille työpajoja toteuttamaan. Kuitenkin halusimme yhä kerätä inspiraatioimpulsseja maailmalta, sillä oli mielenkiintoista nähdä mahdollisia kulttuuri- ja paikkasidonnaisia eroja tehtävien ratkaisemisessa. Päädyimme ratkaisuun, jossa lähettäisimme kirjalliset ohjeet improvisaatiotehtävistä ulkomaille ja pyytäisimme takaisin vastaukset tehtäviin videoituna. Tämä videomateriaali toimisi sinä yhteisenä alkuliikemateriaalina, josta lähtisimme omat valintamme tekemään. Yhteisen lähtöpisteen ja mahdollisten molemmista teoksista löytyvien yhtäläisyyksien korostamiseksi päätimme myös yhden yhteisen musiikkikappaleen. Joonas Riippa & Vernerin Pohjolan Model Aeroplanes kappale tulisi mo-

lempien käyttä teoksessaan haluamallaan tavalla. Muuten improvisaatiovideot johtaisivat koreografista prosessiamme, ilman teoksen ennakkosuunnittelua.

2.2 Improvisaatiotehtävät

Otimme teknologian ja sosiaalisen median suomat mahdollisuudet käyttöön projektimme toteutukseen ja pyysimme ulkomailla oleilevia ystäviämme avuksi. Kontakteille annettu tehtävä oli löytää tanssija, joka suostui toteuttamaan laatimamme tanssi-improvisaatiotehtävät samalla kun ystävämmme kuvaisi heitä videokameralla. Emme halunneet itse valita tanssijoita toteuttamaan tehtäviämme, jotta sekään valinta ei vaikuttaisi tuleviin teoksiimme. Improvisaatiotehtävät ja siihen tarvittavat musiikki kappaleet lähetettiin ystäville (Liite 2 Improvisaatiotehtävät), ja tanssijat saivat kuulla tehtävät ja musiikit vasta juuri ennen kyseisen tehtävän videoimista. Näin tehtävät saatiin pysymään improvisaationa, kompositiionin sijaan. Videot lähetettäisiin editoimatta meille joulukuuhun mennessä 2013.

Improvisaatiotehtävien tulisi olla sellaisia, että ohjausta kesken tehtävää ei tarvittaisi. Lisäksi niiden tulisi mahdollisuuksien mukaan tarjota mahdollisuuksia monenlaiseen tulkintaan. Niinpä tehtävistä tuli lyhyitä ja virikkeitä improvisaation tueksi tarjottiin minimaalisesti. Tehtävän 1 perusajatus oli musiikin liikkeellinen tulkinta. Musiikki tehtävään 1 valittiin sen pohjalta, että kappaleessa laulu on suomeksi. Näin saatiin omaa kulttuuria osaksi tehtäviä, ja sitä vastaan muut kulttuurit heijastuisivat erilaisella selkeydellä, kuin jos kyseessä olisi ollut satunnaisen genrekulttuurin musiikki. Toinen vaikuttava tekijä oli tahto minimoida todennäköisyys tanssijalla jo olemassa oleviin assosiaatioihin tai muistoihin kyseisestä kappaleesta. Kappale pitää sisällään selkeän tauon. Tämän oletettiin aiheuttavan näkyvän reaktion tanssijoiden liikkeessä. Ratkaisevin tekijä kappalevalintaan oli kuitenkin, että mielestämme olisi mieleenkiintoista nähdä, miten tanssija tulkitsee lyyristä kappaletta, kun sanojen tarkoitus jää ymmärtämättä kielimuurin takia.

Tehtävä 1: Music1.

Listen to "Sydän ei vastaa", do nothing, just listen, as many times as you need to feel comfortable improvising around the musicpiece. Note that the point still is to improvise, this is not about composition!

Your friend starts recording the video.

Put on the music, "Sydän ei vastaa".

Start improvising to the music immediately.

Your friend with the camera is videotaping everything you do.

GO!

Stop the recording when the music is done.

Seuraavaksi halusimme aktivoida kielellisen tavan lähestyä liikettä. Ajatus kirjoitetun kielen monitulkintaisuuden hyödyntämisestä fyysiseen ilmaisuun kiehtoi. Englanninkielinen teksti antoi mahdollisuuden päästä kiinni johonkin universaaliin tulkintaan versus kärjistetyn kulttuurisidonnaisen tapan tulkita kirjoitettua tekstiä. Tämä ajatus johdatti meidät siihen ratkaisuun, että tehtävä 2 olisi

runopohjainen. Ote suomalaisen runoilijan Pentti Saarikosken runosta palveli tarkoitustamme (Saarikoski 1983, 59). Runo oli tarpeeksi abstrakti tarjotakseen sopivalla tavalla saumaa erilaisiin tulkitoihin. Runon taustalle olisi yhtä mahdollista kuvitella juoneellista kaarta, kuin hyväksyä se kokonaisuudeksi, joka koostuu täysin toisistaan irrallaan olevista virkkeistä.

Tehtävä 2: Text1.

Start the videorecording again.

Read the following poem:

Fall mists, like old man's gestures, drift.

I walked the path that followed the curve of your smile.

Shot the bull with two guys who died long ago:

that was my work.

Start interpreting the poem as you see fit.

GO!

After ten minutes, or when done, say "cut" to the camera and finish. (Your friend keeps track of the time!)

Stop the recording.

Lähtökohtana viimeiseen tehtävään oli yhdistää teksti ja musiikki. Valitsemamme lause Looking for and finding a place between remembering and creating löytyi KRAFTin "Max Höjd" levyn kannessa. Palataan hetkeksi ydinajatuksen: Oletimme, että katsottuaan videot koemme erilaiset asiat mieleenkiintoisena ja ilmaisuvoimaisena, ja näin teoistamme tulee erilaiset, koska valitut liikkeet ovat erilaiset. Levyn kannen lausahdus istui ajatuksen hyvin, koska se ikään kuin toi siihen tekijän näkökulmaa: Ihminen pitää erilaisia asioita omassa liikkeessä tärkeänä. Luomisen ja muistamisen suhde on tanssijan oma taipumus kiinnostua liikkeistään. Mihin asioihin hän palaa, mitkä asiat hän äskeisestä liikkumisesta muistaa ja mitä hän ei rekisteröi ollenkaan? Videolla saataisiin nähdä tanssijan valinnat selkeinä, sillä nähtäisiin myös se materiaali, mitä hän ei valinnut. Meille jäisi hieno mahdollisuus sekä jatkaa tanssijan valitsemia asioita, että poimia huomiotta jääneet asiat talteen. Viimeinen tehtävä kokoaa aikaisemmat tehtävät, sillä lähtöpisteenä on ajatuksellinen sisältö ja taustalla musiikkia antamaan rytmi- tai tunnelmaimpulsseja.

Tehtävä 3: 2in1

Start the videorecording again.

Read the following text:

Looking for and finding a place between remembering and creating

Keep the phrase in mind as you put on the music2: "Helmi" and start improvising to it immediately.

Stop the recording when the music is done.

Videoita saatiin neljä kappaletta, Simon Fredericksenin, Taru Väisäsen, Pietari Kärjen ja Hanna Vilaterin avulla. Tanssijat jotka osallistuivat projektiin ovat Roberto Silveira (BRA), Anna Thim (DEN), Erin Hill (CAN) ja Hélder Portelas (POR). Kaikilla tanssijoilla oli toisistaan eriävä tyyli liikkua,

johtui se sitten heidän tanssikulttuurista vai ei. Näiden erojen lisäksi Anna Thimiä oli kuvattu ulkona, nurmikolla tanssien.

2.3 Tanssijavalinta

Syyskuussa 2013 pyysimme tanssijat mukaan teoksiimme. Koska teoksemme muotoutuisivat saamiemme videoiden pohjalta, jolloin kommunikaatiota meidän koreografien välillä teoksia koskien ei enää olisi, tulimme siihen lopputulokseen että tanssijat on hyvä valita ennalta. Tällöin vältymme siltä tilanteelta, että pyytäisimme samoja tanssijoita teoksiimme. Päädyimme valitsemaan yhteensä 8 tanssijaa, 4 molempiin teoksiin. Halusimme tanssijoiden samalla määrällä antaa itsellemme tekijöinä mahdollisuuden sattumalle samoista koreografisista valinnoista. Toisaalta sama määrä tanssijoita oli yksi yhteinen lisätekijä lähtöruudussa kohti kahta eri teosta.

Asetimme lähtökohdaksemme puhtaan vaikuttumisen videoista, ns. tabula rasa-lähestymistavan. Pohdimme tilannetta, jossa sama tanssija tanssisi molemmissa teoksissa ja totesimme tanssijan työn kannalta paremmaksi sen, ettei tällaista tilannetta tapahdu. Tällöin tanssija ei työskentelyllään sekoita tarkoittamattaan teosten maailmoja keskenään, lukitse itseään tiettyihin valintoihin koska yrittää tietoisesti tehdä teoksista mahdollisimman erilaiset, tai tuo samoja tulkinnallisia ratkaisuja molempiin teoksiin. Toisaalta emme halunneet itse vaikuttaa ennalta luomisprosessiimme päättämällä omia tanssijoitamme, joten arvoimme kahdeksasta tanssijasta omat lopulliset nelikkomme. Pyysimme myös tanssijoita olemaan keskustelematta teoksista keskenään, jottei muodostuvat maailmat sekoituisi myöskään tätä kautta.

Tässä vaiheessa meillä ei ollut vielä mitään käsitystä siitä, mitä tulisimme tekemään. Tulimme siihen lopputulokseen, että tanssijoiden olisi hyvä olla meille entuudestaan tuttuja tekijöitä, joiden kanssa on helppoa ja turvallista lähteä työstämään tulevia teoksia. Tanssijoiden tapa liikkua oli meille jo tuttu, eli koreografisen työskentelyn tiiviissä opettamisvaiheessa tämä tieto auttaisi tehokkuuteen. Halusimme monipuolisesti lahjakkaita tanssijoita, joita pystyisimme muovaamaan teostemme maailmoin, sillä teokset kuitenkin syntyisivät videoilta nähtävien tulkintojen pohjalta, ei niinkään valittujen tanssijoiden kautta.

2.3.1 Tanssijaesittelyt

Tanssijat esitellään seuraavaksi aakkosjärjestyksessä teoskohtaisesti. Ensimmäiset neljä tanssivat Anna Stenbergin ja seuraavat neljä Inka-Leea Hakkaraisen teoksessa.

Päivi- Mirjam Laukkanen

Päivi- Mirjam Laukkanen on lähtöisin pieneltä paikkakunnalta haapajärveltä ja pian valmistuva tanssinopettaja Kuopiosta. "Rakastan pääainettani nykytanssia mille haluan tuoda oman luovan käden jälkeni." Tanssin lisäksi Päivi harrastaa sirkusta ja matkustelee ympäri maailmaa.

Oona Leinonen

Juureni ovat Kajaanissa, missä sain kipinän tanssiin jo hyvin varhain. Olen aina harrastanut aktiivisesti balettia, nykytanssia, sekä jazz-tanssia, sekä mieltänyt yhdistelemään kyseisiä tanssilajeja. Tanssissa minua kiehtoo erityisesti rytmi, fyysisyys, improvisaatio, sekä mielen ja kehon yhteys ja niiden haastaminen monin eri tavoin. Musiikki on iso osa itseäni ja minulle tanssi ja musiikki kulkevatkin käsi kädessä.

Sonja Tamminen

Sonja Tamminen aloitti tanssin harrastuksen 5-vuotiaana Vantaalla. Siitä asti hän on tanssinut aktiivisesti lajeinaan mm. balettia, nyky-, jazz-, afro-, ja katutanssilajeja. Tällä erää katutanssilajien parissa työskenteleminen ja niiden opettaminen onkin suuri intohimo Tammiselle. Hän yhdistelee eri lajeja tehden niitä kokonaisvaltaisella ja fyysisellä lähestymistavalla. Tanssissa näkyy niin hienot ja hellät nyanssit kuin katutanssien tuoma rytmillisuus ja monipuolisuus.

Rosa Virkki

Opiskelen viimeistä vuotta Savonia amk:ssa tanssinopettajaksi. Yhden lukukauden vietin vaihdossa Lissabonissa, Escola Superior de Dança'ssa. Aloitin tanssimisen Hämeenlinnassa baletilla, jonka jälkeen olen päätenyt Helsingin ja Sibelius-lukion kautta opintojen perässä Kuopioon. Vahvimmiksi lajeikseni koen jazz- ja nykytanssin. Tanssissa minua kiinnostaa visuaalisuus sekä fyysisuus.

Salla-Maaria Mustonen

Tanssin aloitin vuonna 1997 klassisella baletilla, joka edelleen kulkee vahvasti mukana ja johon etsin jatkuvasti uusia lähestymistapoja. Sittemmin olen löytänyt jazz- ja nykytanssin, joita maustan kokeiluilla tsekkiläisestä kansantanssista katutanssilajeihin. Koen myös Graham-tekniikan opiskelun vaikuttaneen merkittävästi omaan liikkeeseeni. Tanssissa minua kiinnostaa historia ja liikkeen alku. Arvostan perinteitä samalla inspiroituen hetkistä ympärilläni. Pysin aina kokeilemaan kaikkea ja oma tansscocktailini koostuukin hyvin monesta ainesosasta.

Katariina Pahkala

Katariina Pahkala aloitti tanssimisen aikoinaan satubaletilla ja kansantanssilla Lahdessa. Vähän myöhemmin tie vei Lahden Tanssiopiston erikoiskoulutusryhmään ja lajeiksi valikoituivat baletti, jazz-tanssi ja nykytanssi. Balettia Katariina opiskeli kolmen vuoden ajan myös Suomen Kansallisoopperan Balettioppilaitoksen erikoiskoulutuksessa. Huhtikuussa 2014 Katariina valmistuu tanssinopettajaksi Savonia-ammattikorkeakoulusta pääaineenaan klassinen baletti. Baletin lisäksi jazztanssi on erittäin lähellä sydäntä, ja jazztanssiin Katariina erikoistui vaihto-oppilasjaksolla Tukholman Danshögskolanissa. Hyppiminen ja pyöriminen ovat Katariinan ehdottomia lempiasioita elämässä ja tanssissa kiehtookin eniten vauhti, fiilis ja liike.

Anniina Rinne

Aloitin tanssiharrastukseni 3-vuotiaana satubaletissa Ähtärin kansalaisopistossa. Balettiharrastus vei minut täysin mukanaan, jonka lopetinkin vasta yläasteissä. Syynä lopettamiseen oli lähinnä se, että kiinnostuin muista tanssilajeista, joita olivat mm. jazz-, show- ja nykytanssi. Ylioppilaaksi Ähtärin lu-

kiosta päästessäni vuonna 2005 aloitin tanssin opiskelut Ilmajoella Etelä-Pohjanmaan opistolla Tanssin ja teatterin linjalla sekä Jyväskylän avoimessa yliopistossa tanssipedagogiikan erityisopinnoilla. Näitä kouluja seurasivat Västra Nylands folkhögskolan tanssilinja Karjaalla (2006-07) sekä Tanssi- ja liiketerapian perusopinnot Jyväskylän amk:n täydennyskoulutuksessa (2007-08). Matkani tanssin maailmassa vei minut seuraavaksi Rovaniemelle Lapin Urheiluopistolle, jossa suoritin tanssialan perustutkinnon vuonna 2010 (ammattinimike tanssija). Saman vuoden syksynä aloitin tanssinopettajan opintoni Kuopiossa Savonia-amk:ssa, josta valmistun tänä keväänä 2014.

Tanssi on minulle keino päästä ilmaisemaan itsestäni kokonaisena verbaalisuuden lisäksi. Tanssiesani pääsen havainnoimaan tunnetiloja, liikkeen dynaamisia vaihteluita ja niiden kautta kertomaan tarinoita. Olen kiinnostunut kaikenlaisesta taiteesta ja integroinkin mielelläni eri taiteenlajeja tanssiin mukaan.

Juuli Välimaa

Juuli Välimaa on kotoisin Orivedeltä, jossa hän aloitti tanssin vuonna 1993. Juuli on opiskellut tanssia ammattiin valmistavilla linjoilla Karjaan Västra Nylands Folkhögskolassa sekä Tukholman Balettkademiassa ja ottanut samalla tunteja monipuolisesti eri tanssilajien parista katutansseista flamenco. Tällä hetkellä Juuli opiskelee viimeistä vuottaan Savonia-ammattikorkeakoulussa tanssinopettajaksi, pääaineenaan jazztanssi. Vaihto-opintokautensa Juuli vietti Tukholman Dans och Cirkushögskolanissa syventäen tanssiteknisiä taitojaan etenkin jazztanssin, katutanssilajien sekä baletin parissa. Tanssijassa Juuli arvostaa monipuolisuutta, dynaamisuutta sekä tekniikkaa ilmaisun välineinä.

3 ANNA STENBERG: PAHANA TAPANA

Teoksen virallinen juliste. © Anna Stenberg

Tässä osiossa avaan oman teokseni syntymistä vaihe vaiheelta. Käsittelen videoinspiroitumisen merkitystä minulle tekijänä, kerron työmenetelmistä, ajatuksista ja esityksen muista puitteista. Oma, Pahana tapana- prosessini alkoi 11.11.2013, kun katselin ensimmäistä videota. Ennen sitä tiedossani oli vain esitysviikko helmikuussa, sekä tanssijat: Päivi- Mirjam Laukkanen, Oona Leinonen, Sonja Tamminen ja Rosa Virkki.

Alusta asti minulle oli selkeää, että pyrkisin inspiroitumaan puhtaasti saaduista videoista. Sen sijaan, että minulla olisi valmis teema, ajatus tai idea mihin etsisin sopivaa ilmaisullista liikemateriaalia, halusin lähteä täysin tyhjältä pöydältä. Näin ollen kaikki mitä teoksessa on nähtävissä, on jollain tavalla lähtöisin videoista. Pyöritin videoita katsellessani mielessäni ajatuksia kuten "Miksi minun oli nähtävä juuri tämä hetki, tämä, tämä, tämä...", "Mitä näen jos vain katson.." ja muita samankaltaisia ajatusmalleja, jota auttoivat keskittymään, sekä olennaisiin, että epäolennaisiin asioihin. Minusta nämä molemmat voivat olla yhtä arvokkaita, teoksen alkutaipaleella.

3.1 Teoksen teema, teosmaailma

Tabula rasa työskentelylähtökohdan pohjalta hyväksyin tai hylkäsin ideoita ja ajatuksia sen mukaan, pystyinkö linkittämään idean tai ajatuksen videoihin. Jos en löytänyt suoraa yhteyttä, näin tämän idean kummunneen jostain muualta, ja palasin lähtökohtaani, videoihin, etsien uusia suuntia.

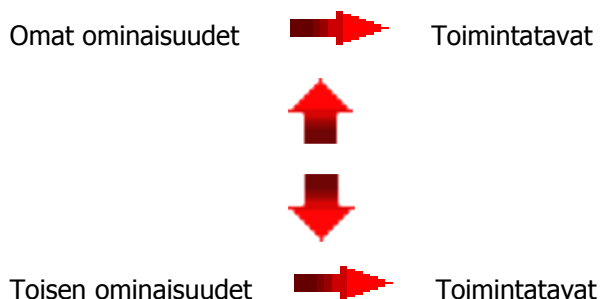
Videoissa huomioni kiinnittyi voimakkaasti tanssijoiden suhteeseen työtehtäviinsä ja omaan liikkumiseensa. Tämän lisäksi huomasin tapahtumia, jotka liittyivät siihen, että tilanteessa oli toinen osapuoli: kamera ja sen takana oleva ihminen. Vaikka tanssijoilla oli kaikilla oma tapa tarttua tehtäviin, oli heille kaikilla yhteistä se, että tehtävän suorittamisen jälkeen, he ottivat kameraan/kuvaajaan kontaktia. Tämä kontakti oli aito ja luonnollinen kahden toisille ennestään tutun ihmisen välillä. Kutsun tapahtumaa nimellä Release to smile. Tilanne kumpusi usein siitä, että tehtävä oli ohi, ja tanssija riisui tanssijatyöidentiteetin ja hymyn kautta niin sanotusti vaihtoi takaisin arkihenkilöksi, kehonkielillä tanssija ilmaisi, että nyt en enää työskentele. Tapahtuma sai minut ajattelemaan kuinka ihmiset

ympärillämme vaikuttavat meihin. Tutustumme heihin ja jotkut jäävät elämäämme, toiset eivät. Miten lähestymme uutta ihmistä, ja miten teemme tuntemattomasta ystävän?

Inspiroiduttuani jatkoin ajattelutyötä yleisellä tasolla: Kun ihmiset kohtaavat ja tutustuminen, sekä mahdollinen ystävystyminen tapahtuu, tapahtuu tämä meidän henkilökohtaisten ominaisuuksiemme ja toimintatapojemme pohjalta. Joskus emme siedä toista, jossa tunnistamme omia ominaisuuksiamme ja joskus jäämme kaikesta huolimatta sellaisten seuraan, jossa on niitä piirteitä, joita emme itseltämme sallisi. Tämä ristiriita oli mielestäni kiintoisa. Oleellisena osana ihmisen identiteetin muodostamista on omakuva, josta pääsemme perille muun muuassa vertaisryhmämme kautta. Vertaisryhmä koostuu meitä ympäröivistä ihmisistä, joihin samaistumme. Rakennamme ja muokkaamme siis omaa vertaisryhmäämme jatkuvasti, pitämällä joitakin ihmisiä lähellämme.

Tanssijoista tuli kehollistuma näistä ominaisuuksista ja toimintatavoista. Tavoitteeni oli olla lukittumatta suoranaisiin roolikuviin. Halusin tuoda aiheen ilmi enemmän fenomenina. Tanssijat vievät teosta tunnelmasta toiseen ja muokkautuvat vaihtuviksi mielialoiksi, alitajunnaksi, yhteiskunnaksi, normeiksi ja yksilöiksi. Kaikki nämä ketjuuntuvat toisiinsa kunnes selkeä raja häviää ja jäljelle jää toisistaan kumpuavia tapahtumia, joissa olemassaolo piirtyy olosuhteista ja ihmissuhteista.

Teoksen teemaa voisi kiteyttää seuraavalla kaavalla:

Näiden jatkuva vuoropuhelu muodostaa ketjureaktion ja näin puitteet minkä armoilla elämme.

3.2 Visuaalisuus

Teoksen lavastus on hyvin pelkistetty. Ihmismielen syvyys ja monimutkainen yksinkertaisuus vei teoksen kellarinolaiseen maisemaan, mihin valo ei aina riitä kaikkien siellä olevien asioiden näkemiseen. Tanssijoiden ja valojen lisäksi lava on musta ja tyhjä, lukuun ottamatta neljää katosta roikkuvaa metalliketjua. Valoja rakennettiin Veli Pekka Kurosen kanssa. Minulla oli joitakin ideoita valojen käyttöön, mutta halusin antaa myös tarpeeksi vapaat kädet hänelle. Iloikseni huomasin että ajatuksemme valon luomasta visualisuudesta kohtasivat hienosti. Luodut kohtaukset välittivät ensivaikutelmana ulkopuolisillekin oikean tunnelman sellaisenaan, mitä sitten vahvistettiin valoilla.

Anna Thimiä oli kuvattu ulkosalla, mikä tarjosi herkullisia olosuhteita ideoiden syntymiselle. Alusta asti huomioni kiinnittyi hetkittäin ohikulkijoihin. Kuvauspaikan vierestä kulki tie, missä ihmiset ostoskassineen kulkivat. Toiset heistä kävelivät ohi kiinnittämättä ollenkaan huomiota nurmikolla tanssi-

vaan tyttöön, toiset hidastivat jotta näkisivät mennessään mahdollisimman paljon, kukaan ei kuitenkaan uskaltanut pysähtyä katsomaan. Tämä kuvasti mielestäni kaikessa luonnollisuudessaan tavan millä monet ihmiset melkein defenssimekaanisella tavalla suhtautuvat toisiin. Joskus eteemme sattuvat asiat ja ihmiset eivät meitä kiinnosta, tai niitä ei syystä tai toisesta huomaa. On helpompi säilyttää tietynlainen etäisyys. Jos jokin asia herättääkin huomiomme, tuntuu monille helpommalta jatkaa omaa matkaa kuin tarttua kyseiseen asiaan. Jos tarttuisi, olisi oma vaikutus tapahtumiin kuitenkin rajallinen verrattuna millaisen vaikutuksen tapahtumilla olisi meihin.

Sivusta seuraajat ja heidän kyvyttömyytensä vaikuttamiseen, yhdistettynä heidän omiin kantamuksiinsa muodosti teoksen visuaalisen maailman. Aluksi minulla oli ajatus tuoda pusseja kantavia ohikulkijoita teokseen asti. Pussit materialisoivat mielestäni henkilöiden henkilökohtaista historiaa, identtiteettiä ja toimintatapoja. Teoksen teema kumpusi niistä. Ohikulkijoiden syvin olemus tässä tilanteessa oli kuitenkin tarttumattomuus, ja koin että tällainen elementti tuotuna teokseen isona osana ja omana kohtauksena saattaisi kertoa toista tarinaa ihmisyydestä kuin sen, minkä itse halusin tuoda esiin. Sen sijaan käsittelisin mielelläni liiallisen tarttumisen sekä tavan viedä asioita liian pitkälle, ja kuinka tällaisesta tulee ongelma, tai siitä tehdään ongelma. Minulle tanssitaiteen yksi hienoimmista asioista on se, että katsojalle jätetään tilaa omiin tulkintoihin. Iloikseni huomasin kuitenkin, että nämä hakemani asiat olivat nähtävissä teoksessani, mikä tulee hyvin ilmi yleisön edustajan kirjoittamasta blogitekstistä:

Katsojan vaarana on jäädä ihailemaan ketjuissa tapahtuvaa kangas-tyyppistä ilma-akrobatiaa toiminnan tasolla, mutta sen taakse kätkeytyy kausaliteettia ja heiluriliikkeen myötä yksi asia johtaa toiseen. Minulle Pahana tapana esittelee ihmisten individualismin hyvissä ja huonoissa muodoissaan. On asioita, joita teemme kotimme omassa rauhassa ja jotka ovat hyväksi meille, mutta eivät hyväksyttäviä julkisesti. Stenberg asettaa eteeni näkymän, jossa omat touhut työnnetään väkivaltaisella ryhmäkurilla niin syvälle kurkkuun, ettei yksilölle jää hengitystilaa.

Ote yleisön edustajan kirjoittamasta arviosta Faux- Pas bogissa

Olin siis pyöritellyt ajatuksia ohikulkijoista ja heidän kantamuksistaan, sekä mielialavaihteluista että toisen ihmisen tuntemisesta. Huomasin pohtivani ihmisen luonnetta ja luonteen syy-seuraus-suhteen vaikutusta ihmisen elämään. Muovikassien sijaan halusin tuoda ajatuksen kantamuksista esiin tavalla joka kunnianhimoisesti olisi osana teosta, ruokkien ja rajaten tanssijoiden toimintaa, niin kuin toimintatavat ruokkivat ja rajaavat jokapäiväistä elämämme. Visuaaliset ja näyttävät ketjut tuntuivat houkuttelevalta idealta. Pohdiskelujeni ja psykologian yleissivistykseni mukaan ihmisellä on syntyessään tietynlainen luonne ja tietynlaiset ominaispiirteet. Näiden pohjalta ympäristön vaikutuksesta opimme tietoisesti ja tiedostamatta käyttäytymään ja reagoimaan tietyllä tavalla ympäristössämme tapahtuviin asioihin. Meihin muodostuu toimintatapoja, joiden armoilla elämme. Ajatus ihmisten kantamuksista materialisoitui näin ketjuina, joiden varassa ja joiden avulla tanssijoiden olisi toimittava. Ketjut kuvittavat ja jakavat tilaa, rajaavat liikkumisen mahdollisuudet samalla tarjoamalla uusia mahdollisuuksia. Ketjuihin voi tarttua tai olla tarttumatta. Huolimatta lähestymistavasta ne ovat vahvasti olemassa ja tarttumattomuus ei poista niitä. Ketjut tuovat olemassaolollaan runsaasti virikkeitä symboliikkaan, impulsseja mielikuvitukseen ja assosiaatioihin.

3.3 Puvustus

Vaatetukseen kuului harmaat nyrkkeilijätöpit ompelemillani luonnonvalkoisilla turtle- kaulureilla, musta-valko kuviolliset housut jotka pujoutettiin mustiin sukkiin. Kädet puettiin muovisella tarttumapinnalla varustettuihin sähkönsinisiin hanskoihin.

Esityskuva, kohtauksesta Still Light © Anna Stenberg

Puvustus tukee ideaani ihmismielestä ilmiönä, joka ei ole, eikä toimi mustavalkoisesti. Jokaisen tanssijan housuilla on oma kuvionsa ja leikkauksensa: toisen valkoiset viivat erottuvat selkeästi mustista, kun toisen värit taas sotkeutuvat enemmän toisiinsa, toisella on ihonmyötäisesti kireät trikoot, toisella haaremihousut. Kaulus taas kuvaa haluamme suojautua kaulaamme ja korviamme myöten ulkoisesta maailmasta yhtä paljon kuin pyrimme suojaamaan muita meidän omilta pahoilta tavoiltamme. Kaulurista huolimatta ketjuista tulee iskuja yllättävinä hetkinä, realismin ironiaa. Hanskat autoivat kumipinnallaan ketjujen käsittelyssä ja toivat visuaalisuutta samalla suojaten käden ihoa. Tarttumisen ja tarttumattomuus pääsivät näin teokseen pienemmässä osassa kuin muovipussi-kohtauksen muodossa. Ihmisellä on tarvittavat puitteet tarrautumiseen tai tarttumiseen mutta joskus annamme silti olla. Kärpänen-kohtauksen lopussa yhden tanssijan käsi riisutaan paljaaksi hanskasta. Tämä tehdään ryhmätyöskentely tilanteessa, missä jokaisella tanssijalla on oma funktionsa tavoitteen saavuttamisessa, saalistetaan yhdessä toimintamme häiritsevää riiviötä. Symbolisella tasolla riisutaan kykymme tarttua asioihin itse, joskus tarvitsemme toistemme apua. Vain yksi joutuu kuitenkin kokemaan kivun läimähdyksestä kun ansa lankeaa ja paljaaseen ihoon lyödään. Voitolla on aina hintansa.

3.4 Rakenne

Avainsanoilla kohtauksien avaaminen.

PROLOGI, Lähestyminen, olemassaolo, yhdessäolo ja yksinolo. Musiikkina ote The Beatlesin She loves you.

ROBERTO, puitteiden armoilla eläminen, suhtautuminen tähän, toisiin ja itseemme. Musiikkina Ellen Allienin Trashscapes.

STILL LIGHT, mielialan vaihtelut, yhdessäolon toimintatavat. Musiikkina The Knivesin Still Light.

KÄRPÄNEN, heikkoudet, yksilön ja yhteisön toimintatapojen ylilyönnit, niiden tuomitseminen tai salliminen, pienten asioiden kasvattaminen turhan hallitseviksi elementiksi. Mielen sekasortoinen järjestelmällisyys. Musiikkina lähtökohdaksi sovittu kappale: Jonas Riipan ja Vernerin Pohjolan Model Aeroplanes, soitettu kokonaisuudessaan.

OBOE-ENDING, lankeamattomat tuomiot, yksittäisten elementtien tai yksilöiden valitsemat tiet, "tunne itsesi, tunne muut", kaikkien ominaisuuksien olemassaolo samassa henkilössä, ominaisuuksien vuoropuhelu ja vuorollaan esille tuleminen. Musiikkina Marcello Benedetton Oboe konsertin osa, Saksan kamarimusiikkiorkesterin soittamana.

3.5 Inspiroituminen työvälineenä- kronologisesti jäsenneilty työprosessi

Tässä osiossa avaan työprosessia, kuukausi kerrallaan, pitämäni opinnäytetyöpäiväkirjan merkintöjeni pohjalta.

Olemme saaneet ensimmäisen videon... Haluan inspiroitua syvemmällä tasolla kuin pelkästään liikematerialisesti. Itse materiaali on kuitenkin vain materiaali, vaikkakin tärkeitä. Pyrkimykseni on löytää videoista aiheen, tapahtuman hetkiä ja tilallisia ideoita, yhtä paljon kuin materiaalia.

Materiaalin kehittäminen on minulle todella mielekästä hommaa joten työidean painopiste ei voi olla siinä että pääsen kyseisen vaiheen kohdalla helpolla. En halua päästä helpolla, vaan haluan tutkia kykyäni nähdä reaaliajassa kehittyvä teos, sekä tarkistaa minkä pohjalta teen koreografisia valintoja.

Ote opinnäytetyöpäiväkirjasta, 11.11.2013

Aloitin kirjoittamalla mahdollisimman spontaanisti ylös huomioitani ja hetkiä videoista jotka tuntuivat ydinasioista videon kokonaisuuteen liittyen. Tarkoitus oli, että merkintöjen pohjalta voisin jälkepäin oivaltaa itsestäni koreografisia toimintatapoja opinnäytetyöraporttia ja jatkokehitystä varten. Neljän tanssijan noin 30 min kestävien videoiden (Yhteensä videomateriaalia oli melkein kaksi tuntia!) ansiosta käsissä oli todella paljon asioita mihin mielelläni tarttuaisin jollain tavalla. Enää piti siis selvittää mihin tarttuaisin, rajata toiset asiat ulos ja löytää teoksen ydin valitsemastani asioista. Raakamateriaalin lisäksi videot tarjosivat monta ideanpoikasta ja mahdollista suuntaa teokselle.

3.5.1 Työvaiheet ja metodit

Katselin jokaisen videon läpi kaksi kertaa, yhden kerrallaan. Ensin vain katsoin, ajatuksella ja avoimin mielin. Kirjasin heti ylös ensivaikutelmia ja jos esiin oli jo noussut jokin vahva elementti, hetki tai teema. Katsoin videon uudelleen heti perään, pysäytin ja kirjoitin kuluneitten sekunttien avulla ylös missä tärkeät ja merkittävät tapahtumat olivat videossa. Kirjasin ylös uusia merkittäviä hetkiä sitä mukaan kuin ne ilmenivät.

Katsottuani ja purettuani jokaista videota tämän verran, jatkoin kokoamalla sillä hetkellä mielessä olevat ajatukset videoista kokonaisuutena.

Anna Thim: Outdoors, plastic bags& pedestrians, diagonal use of space, release to smile.

Erin Hill: Awareness & research, the use of detailed arms and hands, use of the head, gestures, release to smile.

Hélder Portelas: Flowing isolations, muscle tense, use of head, back and footsoles, birdy, sincerity & concentration.

Roberto Silveira: Short moments, pop out. Much of release to smile. Also I smile- so release me.

So far I know: The use of the diagonal... Pedestrians with their baggage/ consumption: We all carry something. They just walked by and glanced over... Gestures of other people being present, When do we know somebody and how do we get to know them...seriousness of different degrees...

Ote opinnäytetyöpäiväkirjasta 21.11.2013

Joulukuun tavoitteeni oli luoda karkea rakenne, täsmentää teosmaailma sekä löytää teoksen äänimaailma. Esityspäivämäärien varmistuessa suunnittelin oman teokseni harjoitusaikataulun, koska halusin luoda, sekä itselleni, että työryhmälleni työrauhaa ja tiesin edessä olevan harjoituskauden tulevan olemaan tiivis ja tehokkuutta vaativa. Aloitin suunnittelemaan harjoituksia millä etsittäisiin haluamani asiat tammikuussa.

Matkan varrella teosmaailma tietenkin kehittyi ja muuttui, mutta pohjaidea oli luotu ja sen pohjalta hyväksyin tai hylkäsin ideoita jatkossa.

Vaikeeta saada kokonaisuus kasaan ja oma ääni kuulumaan kun pitää käyttää muiden materiaalia. -> Oma toimintatapa on luoda ajatuksista materiaalia ja materiaalin kautta maailma & tunnelma-> Teos.

Ote opinnäytetyöpäiväkirjasta 5.2.2014

Lähtökohtaisesti arvelin, että teoksen luominen jonkun muun kuin oman liikekieleni pohjalta olisi minulle haasteellista. Loppujen lopuksi inspiroiduin todella paljon videoista ja haasteeni olikin päättää mihin suuntaan halusin viedä teosta, ideoita ja suuntia olisi ollut monta. Alusta loppuun, mukana oli kuitenkin jollakin tavalla mielialan vaihtelujen käsitteleminen. Välillä halusin ujuttaa sitä läpikohtaisesti ja hienovaraisesti kaikkeen, välillä tuntui paremmalta idealta antaa sille oma kohtauksensa. Valmiissa teoksessa nämä molemmat tulokulmat pääsevät esille, mielialat vaihtuvat välillä osana lii-

kemateriaalia, kuin sivulauseena, ja taas välillä kohdistamalla kaikki huomio mielialojen tuottamiin tunnelmamuutoksiin, kuvina.

Notice your hands. Choose a game/other casual happening your hands can do as you are and let your focus wander. Slowly increase the intensity of the action. Let new associations rise to your awareness from what you are doing...

Ote ehdotelmastani harjoitukseen jota käytettäisiin mielialaharjoituksiin. 4.12.2013.

Kun tammikuu ja harjoitusjakso alkoi, aikataulut menivät käytännönsyistä heti uusiksi. Tämä vaikeutti työskentelyäni, uusien harjoitusaikojen jatkuva etsiminen vei aikaani ja jaksamistani. Teos saatiin kuitenkin alulle; harjoiteltiin niiden tanssijoiden kanssa, jotka paikalle pääsivät. Ensin opeteltiin "Roberto matsku", joka koostui pelkästään Roberton liikemateriaalista. Olin pyrkinyt ottamaan liikkeitä käyttöön videolta mahdollisimman suoranaisesti, muuttaen tai vaihtaen niiden suuntaa, järjestystä tai dynamiikkaa vain siellä missä todella koin sen tarpeelliseksi. Pienet liikelaatuerot kuitenkin kasvoivat prosessin aikana, ja lopulta intentiot liikkeissä olivat kehittyneet omiksi. Tehtiin mielialaharjoituksia, heiteltiin riisipusseja ja kokeiltiin lyhyempiä liikesarjoja eri videoiden pohjalta. Niin kuin joulukuun sisältösuunnitelmienkin kävi, myös moni kohtaaminen, liikepätkä tai idea jäi pois tai muutti muotoaan. Lisähaasteeksi sairastuin, ja myöhemmin, pienen vammautumisen takia, jouduin pitämään joitakin harjoituksia niin, etten itse liikkunut. Oli samalla sekä todella haastavaa, että antoisaa yrittää välittää liikemateriaalia eteenpäin tanssijoille siinä tilanteessa ja koin että löysin uusia puolia itsestäni ohjaajana.

..Taitavat & heittäytyvät tanssijat!

Ote opinnäytetyöpäiväkirjasta 26.1.2014

Teosmaailma eli harjoitusten myötä, ja kuvioihin tuli mukaan ketjut. Tartuin visiooni varauksella, ne olisivat haastava elementti. Helpolla pääseminen ei kuitenkaan ikinä ollut suunnitelmassani, joten selvitin Sotkun tekniikkahenkilökunnalta Veli Pekka Kuroselta mahdollisuuksista roikuttaa ketjuja Sotkun kattorakenteista. Vihreää valoa saatuani, otin yhteyttä Kuopion Sirkukseen, sillä käytössäni olevat harjoitussalit eivät soveltuneet ketjujen kiinnittämiseen, eikä varsinkaan kun tanssijoiden piti pystyä antamaan koko painonsa ketjuille. Kuopion Sirkus ja Kulttuuriareena 44 ottivat vastaan ideani, ja antoivat meidän harjoitella heidän tiloissaan. Siellä vertikaalikankaiden kiinnityspisteisiin kiinnitettiin kaksi noin 12 metriä pitkiä puoliksi taitettuja rautaketjuja.

Helmikuun alussa oli ensimmäiset ketjuharjoitukset. Äänimaailman olin leikannut useasta kappaleesta yhdeksi ääniraidaksi ja enää piti päättää teoksen kohtausten järjestys, joitakin kohtia puuttui vielä. Tuottamisen puolella esitysviikkojen aikataulut Sotkulle muodostuivat sitä mukaan kun ne alkoivat olla ajankohtaisia. Tammikuussa otetut kuvat piti nyt taittaa julisteeksi ja sommitella käsiohjelma-aukeamaani, Lähtölaukausjuliste piti levittää kaupunkiin ja lehdistötillaisuus odotti.

Jos tammikuu oli rankka ja päivät pitkiä, helmikuu oli vielä astetta rajumpi. Aloin pitää lepopäiväkirjaa, opinnäytetyön päiväkirjan lisäksi, koska huomasin että kaikki aikani pyöri jollain tavoin taiteellis-

ten opinnäytetöiden ympärillä. Yöunet olivat lyhyitä ja päivän aikana oli yhteensä 2-4 tuntia, joita en viettänyt koulussa tai opinnäytetyöharjoituksissa. (Oman opinnäytetyön lisäksi tanssin yhdessä toisessa taiteellisessa opinnäytetyössä.) Vapaiden tuntien aikana piti syödä; ruokatunnilla ja jotain illemmalla, suunnitella seuraavaa päivää varten, tehdä pukuja tai taittaa julistetta ja käsiohjelma-aukeamaa. Yhtäkkiä ei puuttunut enää vain pari kohtausta, vaan tuntui, että mitä enemmän sai rakennettua, sitä vähemmän oli kasassa. Selkeni, mitkä ajatukset olivat kulkeneet teokseen, ja mitkä olivat jäänyt pois matkan varrella, jotkut tietoisesti, toiset vain unohdettu kaiken muun keskellä. Ketjut hidastivat harjoituksia kun tanssijoiden piti muokkaa toimintaansa uuden elementin mukaan ja harjoituspaikalla pystyi harjoittelemaan vain kahdella ketjuilla kerrallaan.

Viikko 8 koitti, esiintymisviikko. Viimeistelin käsiohjelma-aukeamaa, tulostin teokseni julisteet esiintymispaikkaa varten, puvut lyötiin lukkoon. Kun pääsimme harjoittelemaan Sotkulle alkoi teos saada uudenlaista ryhtiä. Oli mahdollista treenata kaikilla tanssijoilla ja ketjuilla samaan aikaan ja tila oli oikea. Esitys lähestyi ja sain kokea työprosessin kaikki vaiheet onnistumisen kokemuksista epätoivoon. Tuntui että aika on todella loppumassa kesken, ja työurakkamaratoni alkoi näkyä väsymyksenä. Kaksi päivää ennen esitystä tunsin työrauhan saapuneen. Huomasin vasta silloin, että tavoittelemani työrauha oli ainakin minun kohdalla loistanut poissaolollaan tammikuusta asti.

Tanssijoiden kanssa tehtiin läpimenoja, tarkistuksia ja muutoksiakin. Ajoitukset alkoivat täsmäämään, kun ketjujen kanssa ei tarvinnut enää turvautua pelkkiin arvioihin liikkeiden kestoista. Esityksien ja pidetyn taiteilijataapaamisen jälkeen olin tyytyväinen teokseeni ja ryhmän työskentelystä.

3.6 Tuotanto

Lähtölaukaus tanssifestivaali tuotettiin yhteistyössä kaikkien taiteellisia opinnäytetöitä tekevien kesken. Idea ilmaisesta tanssifestivaalista syntyi tuotantopalaverissa tarpeesta pitää usean samanaikaisesti tapahtuvien tanssiesitysten markkinointi tehokkaana, sekavuuden synnyn sijasta. Haluttiin tapahtuma mitä markkinoimalla saataisiin yleisöä mahdollisesti jopa kaikkiin esityksiin, ja mitä kautta yleisöllä olisi helppo pysyä ajan tasalla siitä, mitä esitetään milloinkin. Omaksi vastuualueekseni tuli Sotkun ja sen tekniikkaan liittyvät seikat jotka toteutettiin "Vellutiimissä" Oona Leinosen kanssa. Otin päävastuun esitysviikkojen aikatauluttamisesta Sotkulla: valoharkat ja muut vapaat harjoitukset, kenraalit jne. Esitysten ajankohdat päätettiin työryhmällä.

Aikatauluversioita tein useita: koreografien, tanssijoiden ja Sotkun tekniikan kalenterit piti sovittaa yhteen ja edessä oli aikamoinen palapeli. Lopullinen versio oli virallisesti kymmenes. Aikatauluttaminen on aikaavievää, mutta koin tehtävän kuitenkin miellyttävänä. Organisoimistani auttoi tekemäni aikataulurunko, minkä mukaan kaikille jaoin 3h valoaikaa sekä 2h aikaa muuhun harjoitteluun Sotkulla. Ylimääräiset ajat sai koreografit toivoa n. 2h blokkeina lisäharjoituksiin (Liite 5). Blokkirunko toimi hyvin, kun odotettavasti aikoja piti vaihtaa keskenään sinne tänne. Blokkien ansiosta vältyttiin siitä että koreografit vaihtaisi itselleen lyhyemmän ajan kuin alkuperäisen, eli runko varmisti että jokainen ajanvaihto oli hyvä diili. Kun muutokset edelliseen versioon nähden alkoivat olla merkittäviä ja useita, päivitin version ja uusi versio lähetettiin myös Sotkun tekniikalle.

Aikatauluja tehdessä piti pitää mielessä myös Sotkun tekniikan henkilökunnan tauot, ja ettei heille eikä tanssijoille jotka tanssivat useassa teoksessa tulisi liian pitkiä päiviä. Tavoite oli antaa tekijöille työskentelyrauha, sekä valojen rakentamisen suhteen että esitystilan haltuun ottamisen ja teoksen viimeistelyyn tanssijoille ja koreografeille. Eri tekijöiden opinnäytetyöt olivat eripituisia. Aikataulutusrunko mahdollisti teoskohtaisten harjoitustarpeiden huomioimisen: jotkut pärjäivät vähemmällä harjoituskerroilla ja toiset teokset saivat tarvittaessa harjoitella useita kertoja viikossa.

Aikataulutuksen lisäksi toimimme siis Leinosen kanssa välikäsinä Veli Pekka Kurosen ja muiden koreografien kesken; jokaisen piti itse huolehtia oman teoksensa lavastuksesta, mutta me Vellutiimiläiset tiedustelimme mahdollisuuksista ja pidimme kaikki osapuolet ajan tasalla. Esitysviikkojen aikana toimin muun muassa videojana ja roudarina.

Mitä omaan teokseeni tuli, otin promokuvat mainontaan, julistetta ja käsiohjelmaa varten. Julisteeni toisen puolikkaan on kuvannut Maija Mämmi, Savonia amk toisen vuoden opiskelija, ja toisen puolikkaan kuvasin itse. Tanssijoiden kuvien sommittely käsiohjelma-aukeamaan sekä kuvien ja käsiohjelman taittaminen sujui minulta. Loppusuoralla autoin myös tarpeen tullen muissa asioissa: käsiohjelmien prototyyppien printtaus lehdistötilaisuuteen, sekä joidenkin sähköisten tiedotteiden kirjoittaminen. Tuotantoryhmän työskentelemisestä olen ylpeä, sillä saimme paljon näkyvyyttä ja yleisöä paikalle.

3.7 Minä Tekijänä

Oma taustani ja tieni tanssitaiteeseen kulkee klassisen baletin kautta. Nykyään olen tanssitaiteen tekijänä kiinnostunut nykytanssista, liikkeen sisällöstä ja eletystä hetkestä, perinteisten muotojen rekonstruoimisen sijaan. Olen kiinnostunut tanssitaiteen kommunikatiivisuudesta ja kehon viisaudesta. Koreografin tärkein ominaisuus on mielestäni nerokkuus. Oivalsin tämän prosessin aikana paljon itsestäni tanssin tekijänä. Työskentellessäni ajattelen syntyvää teosta todella paljon. Päätöksiä teen sekä intuitiivisesti että järjestelmällisesti oman logiikkani pohjalta, jotkut asiat päätän hetkessä, kuin mielihohteesta ja toisten asioiden pitää saada muhia ja kehollistua omalla vauhdillaan valmiiksi. Olen kunnianhimoinen ja halukas kokeilemaan siipiäni turvallisuusalueeni ulkopuolellakin. Jatkuva itsensä ja eri taitojen kehittäminen yhdistettynä isoon työurakkaan ja korkealla lentäviin tavoitteisiin on minulle ominaista, vaikka välillä uuvuttavaa. Näin ollen avun pyytäminen, omien rajojensa tunnistaminen ja delegoimisen ja vastuun jakamisen ovat osaamisalueita mitkä voisin jatkossa kehittää itsessäni. Aikamoinen rykäisyhän tämä oli; kunnianhimoisine tavoitteineen varsinaisen rikas oppimiskokemus.

Olen pyörinyt esittävän taiteen ympärillä pienestä saakka, baletin lisäksi vuosi rytmittyi kesäteatterin mukaan. Johtuneeko 90-luvun lamasta, lapsuuteni esiintymistilanteiden budjeteista vai mistä, mutta nyrkkisääntöni on, että mitään ei tuoda lavalle ilman funktiota ja perusteluja. Koristeet heivataan mäkeen ja nerokkuuteen pyritään pelkistetyllä toteutuksella.

Suhteeni liikkeeseen pohjautuu samoihin arvoihin. Liike rytmittyi tapahtuvan liikeratojen viimeistelemisen mukaan, eri kesto ja rytmitykset saadaan aikaiseksi käyttämällä liikeratoja eri dynamiikoilla. Liikkeellä on siis itseisarvoa, eikä se ole musiikin alaisena, sen rytmin määrittelemänä. Tanssilla voin

alleviivata tai nostaa huomioon musiikissa tapahtuvat äänet ja hetket, tai jättää huomioitta. Liikkeen tehtävä mielestäni ei ole kuvittaa musiikkia ja täyttää musiikin määrittelemä aika. Minua kiinnostaa jo kehossa olevat soinnut ja rytmit, niitä voi tuoda esiin muullakin tavoin kuin kuulokuvana. Aikaisemmat teokseni ovat olleet hyvin pitkälti liikemateriaalipohjaisia; ensin visio kokonaisuudesta, jonka pohjalta etsin liikettä, joka luo tunnelman, jonka mukaan valitsen äänimaiseman. Tämän teoksen luomisessa haastena oli jo valmiiksi olemassa oleva muiden liikemateriaali ja että osa äänimaailmasta oli sovittu ennalta. Itsensä haastaminen on tie kasvuun, joten tartuin innolla tilaisuuteen tehdä asioita toisin päin kuin yleensä tekisin.

Tulevaisuudessa haluan jatkaa osaamiseni kehittämistä etenkin tanssijana ja koreografina, tutkien tanssin monia mahdollisuuksia kommunikatiivisiin kokemuksiin.

4 INKA-LEEA HAKKARAINEN: JÄLKEENJÄÄNYT

Tässä osiossa käsittelen oman teokseni rakentumisen itsenäistä prosessia. Lähtötilanteenani oli tieto esityksen ensi-illasta 22.2.2014. Tiesin myös, että tanssijoinani toimisi Salla-Maaria Mustonen, Katriina Pahkala, Anniina Rinne sekä Juuli Välimaa. Pysin tietoisesti olemaan ajattelematta prosessia ennen kuin sain videot käsiini, jotta en vahingossa koreografoisi ennen aikojani. Annoin mahdollisten muiden koreografisten ideoiden tulla ja mennä tarttumatta niihin.

4.1 Itsenäisen työskentelyn periodi

Improvisaatiovideot saatuani aloitin joulukuussa melko runsaan materiaalimäärän läpikäymisen. Tanssijoiden tehtävien toteutusta oli todella mielenkiintoista katsoa. Huomasin nopeasti, että erilaisia vaihtoehtoja liikemateriaalin rakentamiseksi oli enemmän kuin kykenisin punnitsemaan. Toisaalta olin lukossa ilman selkeää ajatusta teoksen kantavasta teemasta. Ilman teemaa videoista näkyvä mielenkiintoinen liikemateriaali tuntui vain tyhjältä helinältä ilman kokonaisuutta ja minkäänlainen suunnittelutyö raskaalta.

Teema alkoi kuitenkin hahmottua nopeasti muutaman katselukerran jälkeen. Kiinnitin alusta asti huomiota erilaisiin askeliin, joita tanssijat viljelivät liikkeessään. Eryteisesti ulkona tanssivan Anna Thimin askelet herättivät konkreettisia ajatuksia jalanjäljistä maassa, kun maahan jää kengänpohjista aina painaumajälkiä. Teoksen kantavaksi ajatukseksi alkoi kehittyä jäljet, jotka jätämme elämässämme jälkeemme, niin maailmaan kuin toisiin ihmisiin. Mielikuva alkoi elää ja kasvaa suuremmaksi, kun aloin katsella omaa elämäni näiden jälkien jättämisen näkökulmasta. Olen kokenut maailman paikkana, jossa tavoitellaan tiettyä kuolemattomuutta ja oman jäljen jättämistä ihmiskunnan historiaan, henkilökohtaista menestystä jopa muiden ihmisten kustannuksella jo monta vuosisataa, kenties aina. Hiilijalanjäljestä, ekologisuudesta ja kestävästä kehityksestä on ollut viime vuosina puhetta myös mediassa ja tämä tematiikka on myös henkilökohtaisella tasolla tärkeä, jokapäiväinen kysymys. Halusin käsitellä tätä ajatusta yhteiskunnan ja yksilön etiikasta ja arvoista tanssin avulla ja myös herätellä tulevaa yleisöäni pohtimaan tätä jälkien jättämisen merkitystä jokaiselta kantilta. Dramaturginen kaari alkoi hahmottua kohtauksiksi ja ajatus kokonaisuudesta rakentua. Teeman hahmotuttua edes jonkinlaiseksi ääriiviivaksi oli helpompi jäsenellä videoiden tarjoamasta materiaaliuudesta ne asiat, jotka koin tulevaan teokseen sopiviksi.

Seuraavaksi tärkeäksi askeleeksi koin kuitenkin teoksen äänimaiseman rakentamisen. Luotin liikekielen löytyvän videomateriaalista nopeasti, nyt kun teema oli selvillä ja jonkinlainen mielikuva tulevasta esityksestä valmiina. Musiikilla on kuitenkin suuri merkitys teoksen tunnelman ja liikkeen tukemisen suhteen, joten ennen materiaalin rakentamista koin todella tärkeäksi tietää, mihin musiikkiin mikäkin osuus tulisi. Olimme sopineet yhteisen äänimaiseman, jonka ympärille löysin La Forêt Des Renardsin kappaleen Segments sekä Trentemøllerin Take Me Into Your Skin-kappaleen. Musiikit ovat tyyllilajiltaan urbaania ja tunnelmallista elektronista musiikkia. Tyyliiltään ja tunnelmaltaan koin ne teoksen teemaa ja ajatusta tukeviksi. Rakensin äänimaailman näiden kolmen kappaleen soljuvaksi kokonaisuudeksi ja koen, että tämä kokonaisuus rakentaa katsojalle kuuloaistin kautta teoksen omaa

maailmaa. Musiikin läpi kuulee myös teoksen lavastuksen ja puvustuksen tuottaman kohinan ja rapinan, mikä tuo itsessään uuden kerroksen äänimaisemalle. Luotu maailma on läsnä tilassa, hengittävänä ja muuntuvana, lähes käsin kosketeltavana.

Samalla kun rakensin teosta itsenäisesti, otin selvää tanssijoiden aikatauluista ja mahdollisista harjoitusajoista. Koin koreografionnin kannalta tärkeäksi saada aikaiseksi jonkinlaisen käsityksen siitä, millainen määrä työtunteja koreografian työstämiseen on käytössä, jotta pystyisin suunnittelemaan toteutettavissa olevan kokonaisuuden. Kun suurpiirteinen raamitus oli tehty, pääsin itse saliin koreografioimaan kokonaisuutta videolta näkemistäni mielenkiintoisista liikeideoista. Materiaalin runsauden takia oli pakko tehdä jonkinlaista rajausta siitä, mihin tarttuaisin. Aluksi pohdin jokaisen näkemäni mielenkiintoisen hetken kohdalla "valitseekohan myös Anna tämän kohdan, pitäisiköhän valita jokin muuta?" mutta huomasin nopeasti, että minun on unohdettava täysin Annan samanaikainen työskentely ja keskittyä omaan teokseeni.

4.2 Toisen liikettä, omaa liikettä

Teosta rakentaessani pohdin paljon sitä rajapintaa, miten paljon videoista on jätettävä näkyviin liike-materiaalia suoraan videolta otettuna. Olin huolissani siitä, kuinka paljon omaa valintaa ja koreografiontia voi tehdä, että täyttäisin tehtävänannon jonka olimme itsellemme asettaneet. Mietin myös, kuinka voisin sanoa koreografiaa omakseni, jos sen liikemateriaali on täysin toisten ihmisten luomaa. Toisaalta koin mielenkiintoiseksi improvisaation käytön videomateriaalia hyödyntäen tehtävänannossa, toisaalta halusin käyttää suoraan materiaalia videoilta, editoimatta itse välissä liikekieltä. Halusin löytää jonkun tasapainon videoiden käyttämisessä niin, että pystyisin sanomaan itseäni koreografiksi kuitenkin ottamatta omiin nimiini koko prosessin kunniaa.

Videoiden pohjalta olen luonut kokonaisuuden, jota seurata. Luovuudelle pitää myös antaa tilaa, eikä seurata vain orjallisesti tanssijoiden esimerkkiä.

Työpäiväkirjamerkintä 15.1.2014

Työskentelin videoiden kanssa niin, että tein huomioita asioista, jotka herättivät mielenkiintoni ja merkitsin videoista ylös ajat, joissa mielenkiintoinen materiaali näkyi. Kirjoitin prosessin aikana todella vähän muistiinpanoja, mikä on minulle tyypillistä, mutta tällä kertaa muutamien muistisanojen puute oli ongelmallista. Kelasin videoita niihin kohtiin joita olin merkinnyt ylös, mutta en enää tavoittanut aiemmin mielenkiintoisena pitämäni ajatusta näkemäni materiaalin käyttömahdollisuudesta teoksessa. Toisaalta uudella tarkastelulla löysin uusia käyttökelpoisia liikereittejä, joten lopulta kaikki sujui mainiosti. Kuitenkin mieltäni jäi kalvamaan ne ajatukset, jotka tähänkin päivään asti ovat jääneet kadoksiin puutteellisten muistiinpanojen johdosta. Aloin kuitenkin kirjoittaa muistiin keksittyjä nimiä näkemilleni liikkeille, sekä mahdollisen kohtausten, jossa materiaalia käyttää.

*Jatko: nykylattiamatskuun →
kaverin kanssa ylös
→ shaking - viha - loppu?*

*Jatko: jalanheilutus, rauhanpyörä, pyörimisviskaus.
portugaljalka, olan yli, rauhaan!*

Ote muistiinpanoista 25.1.2014 omissa koreografointiharjoituksista tehdystä materiaalista.

Lopulta teos rakentui kokonaisuudeksi, jossa materiaali on rakentunut viidellä eri tavalla:

1. suoraan videolta kopioituna, mahdollisimman puhtaasti esimerkin mukaan toteutettuna sarjana.
2. videolta kopioituna niin, että katsoin materiaalin kerran ja koetin toistaa näkemääni. Tästä minun versioistani muodostui lavalla nähty materiaali.
3. Improvisaation kautta, jossa näytin tanssijoille videolta liikkeellisen ohjeen. Lisäksi annoin sanallisen ohjeen tunnelmasta tai liikkeen funktiosta.
4. Irrallisia liikkeitä videoilta poimien ja yhdistellen omaan liikkeeseeni.
5. Harjoitustilanteessa rakennettuna parityöskentelynä kohtauksen teemaan sopivalla tehtävänännolla toteutettuna.

4.3 Teoksen rakenne

Teoksen rakenne jakautuu mielessäni kolmeen pääkohtaukseen: *koneeseen, minäminään ja loppuraivoon*. Karkeasti määritellen liikkeellinen kehitys on seuraava: jalkojen päällä tilassa yhdensuuntaisesta yksitasoisesta liikkeestä improvisaatiokohtaukseen, josta liike auki tilaan, tasoihin ja toisiin. Tällä rakenteellisella ratkaisulla on osansa teoksen ajatuksen viestimisessä ja ilmaisussa yleisölle. Osilla esitellään teoksen maailma ja jätetään se yleisön käsiin tulkittavaksi.

Osiossa *Kone* tanssijat liikkuvat omassa diagonaalilinjassaan yhdenaikaisella liikkeellä monotonisesti, nimensä mukaisesti konemaisesti. Yksi tanssijoista poikkeaa omasta linjastaan, joka on alkupisteenä liikkeen laajenemiselle tilaan. Tilan laajentamisen jälkeen koneen liikemateriaali kiihtyy loppua kohden niin, että yksi tanssijoista tipahtaa liikkeen virrasta ja aloittaa kohtauksen *Minäminä*. *Kone* näyttää yleisölle maailman, joka toimii tiettyjen sääntöjen mukaan, jossa kaikilla on oma paikkansa. Maailmassa yksilöllä ei ole niin merkitystä, eikä yksilön tipahtaminen hetkauta tämän koneen eteenpäin menemistä. *Koneen* liikemateriaali on rakentunut hyvin paljon brasilialaisen Robertson videoiden pohjalta. Roberto näyttäytyi videolla melko klassisena tanssijana ja hän teki paljon materiaalia jaloillaan. Liikemateriaali on osittain suoraan videolta otettuja liikkeitä, osittain minun tulkintaani videolla tapahtuvasta liikemateriaalista ja osittain videon inspiroimaa improvisaatiotani koreografiaksi tehtynä. Toinen *koneeseen* vaikuttanut tekijä on tanskalainen Anna Thim. Anna liikkuu videossaan todella pitkään yhdessä diagonaalissa ja koin tämän mielenkiintoiseksi. Annan inspiroimana koneeseen tuli pitkä alkua yhdessä diagonaalisuunnassa edestakaisin tanssittuna ja myöhemminkin kohtauksen edetessä suunnat korostuvat materiaalisissa.

Kohtaus *Minäminä* rakentuu kolmen jäljelle jääneen tanssijan improvisaation varaan. He kiinnostuvat rakentamaan itselleen lisäkerroksia katosta roikkuvista naruista neljännen tanssijan pyrkiessä takaisin jaloilleen ensin yksin ja seuraavaksi raahautuen vuorotellen seisovien tanssijoiden luo apua pyytämään. Tanssijat hylkäävät tipahtaneen yksilön ja ovat kiinnostuneempia omasta kilpavarustelustaan. Kohtauksen taustalla takaseinän mustalle verholle heijastuu tavoittelemisen arvoisia asioita, elintärkeistä yhä turhamaisempiin. Sanojen ilmestymistahti kiihtyy loppua kohden ja kiihdyttää kohtauksen rytmiä ja tunnelmaa. *Minäminä* pyrkii kaikin keinoin mässäilemään omistamisella ja uutuu-den tavoittelulla herättääkseen yleisön pohtimaan omaa suhtautumista materiaaliseen maailmaan ja kysymykseen siitä, mikä on tarpeellista. Kohtauksen liikemateriaali on improvisoitua liikettä lavalle tuotuna. Näytin tanssijoille Anna Thimin liikettä ja pyysin heiltä omaa tulkintaa. Videossa Anna liikkuu käsien johtaessa hänen tekemistään, ja välillä löytää taukoja, jotka yhtäkkiä vievät taas nopeaan käsijohtoiseen liikkeeseen. Kohtauksen lopun improvisaatioon näytin innoittajaksi portugalilaisen Hélder Portelasin tanssia. Hélderin liikkeessä koin mielenkiintoisena hänen uniikin tapansa liikkua artikuloiden keskivartalostaan. Tämä Hélderin liikehdintä sopi kohtauksen muuttuvan teeman liikkeen lähtökohdaksi. Myös Thimin ja kanadalaisen Erinin videot antoivat minäminän loppuun oman sysäyksen, sillä molemmat ovat käsillään tekemisissä lattian/maan kanssa, alustaansa sivellen. Tästä kumpusi ajatus jauhojälkien putsamiseen ja pois pyyhkimiseen, joka näkyi fyysisenä liikkeenä.

Musiikin vaihtuessa sulavasti viimeiseen myös tanssijoiden tunnelma vaihtuu. Kaikki mustat muovinarut on kerätty päälle ja tanssijat alkavat pyrkiä niistä eroon. Tämän jälkeen tanssijat riisuvat myös hameensa ja alkavat pyyhkiä pois lattialta jätettyjä jauhojälkiä mustissa shortseissa ja topissa. Myös neljäs tanssija autetaan takaisin jaloilleen ja alkaa viimeinen, raivokkaampi osio, *loppuraivo*. Sen aikana tanssi käyttää lavaa kokonaisvaltaisemmin ja fokus on enemmän kohti yleisöä. Tanssijat pyrkivät pyyhkimään liikkeellään jauhot pois lattiasta ja itsestään ja kannattelemaan toisiaan liikkeen avulla. Liikkeen laatu on voimakkaampi ja tasoja käytetään enemmän. Liike pyrkii ilmaisemaan turhaumaa luotua maailmaa kohtaan. Tanssijoiden voimat kulutetaan loppuun aina voimakkaammalla dynamiikalla joka kuljettaa myös teoksen kohti loppuaan. Musiikki tukee tätä liikkeen kasvua omalla kasvavalla rakenteellaan. Lopuksi täysin jauhoiset tanssijat jäävät istumaan yhden laulaessa ilmoille "Maa on niin kaunis" ja valot sammuvat. Viimeisen kohtauksen liikemateriaalissa on nähtävissä eniten oma kädenjälkeni. Käytin materiaalin luomisessa apunani videoilta poimimiani lyhyitä liikefraaseja, joita yhdistelin omaan liikkeeseeni ja loin tätä kautta suuremman, yhtenäisen kokonaisuuden. Viimeisen kohtauksen materiaalissa vaikuttajina toimivat kaikki videoille tanssineet tekijät, ehkä kuitenkin eniten kanadalainen Erin ja portugalilainen Hélder. Heiltä poimin suoraan liikefraaseja ja yhdistelin yksittäisiä liikkeitä kokonaisuuksiin, joita rakensin hyödyntäen oman kehoni liikettä ikään kuin liimana eri tekijöiden liikkeen välillä.

4.4 Visuaalisuus

Yksi vapaaottelun muoto on niin sanottu cage fight, jossa täyden kontaktin taistelulajin ottelijat taikovat toisiaan tiedottomaksi häkkiin suljettuna. Se oli aivan ensimmäinen assosiaatio kävellessäni Sotkun teatteritilaan katsomaan Inka-Leea Hakkaraisen taiteellista opinnäytetyötä JälkeenJääNyt. Yleisön ja esiintyjien väliin viritetty (luultavasti videonauhasta punottu) verkko vei minut välittömästi

maailmaan, jossa häkin läpi katsellaan toisten ihmisten selviytymiskamppailua. Reaktioni muistutti myös ihmisen absurdista kaikkivoipaisuuden tunteesta, koska en tietenkään ajatellut toiselta puolelta katsottuna olevani itse häkissä.

Ote yleisön edustajan kirjoittamasta arviosta Faux Pas-blogissa

Yleisön astuessa esitystilaan kiinnittyy heidän katseensa vhs-nauhoista rakennettuun suurisilmäiseen verkkoon, joka luo neljännen seinän yleisön ja lavan väliin. Tämän lisäksi katosta roikkuu mustista jätösäkeistä punottuja narunpätkiä ja lattia on valkoisenaan jauhoista. Tanssijoilla on päällään mustat topit sekä valkoisista muovipusseista tehdyt monikerroksiset hameet, jotka leijailevat kevyen pitimäisesti tanssijoiden päällä. Hameiden alla tanssijoilla on mustat shortsit. Maskeeraus on luonnollinen ja hiukset on kiinnitetty jokaisella tanssijalla eri tavalla. Visuaaliset elementit kuljettavat teosta eteenpäin liittyen vahvasti teemaan omalla tavallaan. Teoksen maailma avautui minulle alusta asti visuaalisten mielikuvien kautta. Näin vahvasti kuvallisen maailman, jota lähdin toteuttamaan omien taitojeni mukaan, muutamien vapaaehtoisten henkilöiden avustuksella. Puvustus ja lavastus luovat osittain myös kuuluvaa äänimaisemaa liikkeen aiheuttamalla kohinalla.

Puvustukseen sain onnekseni ammattitaitoista apua, kun vaatetussuunnittelua Lapin Yliopistossa opiskeleva sisareni Elina Vasko tuli mukaan projektiin. Joululoman aikana puhuin Elinan kanssa puvustuksesta ja ajatuksesta tehdä tanssijoille monikerroksiset muovihameet esiintymisvaatteeksi ja tammi- helmikuun aikana Elina teki hameet etätyönä Rovaniemeltä. Teoksen maailma oli helppoa avata Elinalle läheisen suhteen johdosta. Lisäksi Elinan maailmankuva, taidekäsitys ja eettiset arvot ovat omieni kaltaiset ja puhuimme nopeasti samaa kieltä siitä, mitä puvustuksella haettiin niin visuaalisesti kuin funktionaalisestikin. Etätyöskentelyn apuvälineenä käytimme sujuvasti internetiä ja valokuvia, joissa demonstroin hameiden puutteita. Lähetin Elinalle myös videomateriaalia harjoituksista, jolloin hän pystyi suunnittelemaan vaatteet toimiviksi suhteessa teoksen tarpeeseen. Lavastuksen ja puvustuksen materiaaliksi valitsin erilaisia muoveja, joita lähdin muokkaamaan itse tai puvustajan avustuksella. Muovi materiaalina on äärimmäisen mielenkiintoinen, sillä se taipuu moneen muotoon säilyttäen lähes aluperäisen ulkomuotonsa. Muovi on myös konkreettisesti yksi suurimmista jäljistä, joita me ihmiskuntana tällä hetkellä jätämme jälkeemme maapallolla. Sen käyttöä on lähes mahdotonta välttää. Siksi halusinkin ottaa muovin käyttöni teemaa tukemaan.

Valaistuksen suhteen minulla oli hyvin vähän ideoita valmiina silloin, kun aloimme työskennellä valoteknikko Veli Pekka Kurosen kanssa. Muutamia pieniä valosommitelmia lukuunottamatta en ole paljoa tehnyt valosuunnitelmia, joten teknikon apu oli todella tarpeen. Tiesin lähinnä sen, että haluan valojen tukevan kokonaisuutta huomaamattoman hienolla tavalla, jonka toteutus oli vielä mysteeri. Kurosen ajatusmaailma teoksen valaistuksesta kohtasi hyvin omani ja lopputuloksesta tulikin juuri haluamani, laadukas ammattilaisen rakentama valaistuskokonaisuus. Teoksen alkaessa valaistus korostaa tanssijoiden käyttämää diagonaalilinjaa utuisen pelkistetysti ja laajenee liikemateriaalin laajentuessa. Minäminän aikana valaistaan anilliininpunaisilla spoteilla kolme pystyssä olevaa tanssijaa ja värillä korostetaan kohtauksen tunnelmaa. Loppuraivon aikana myös valot kasvavat, kohtauksen alusta loppuun asti. Ensin tilassa on vaeltavia, omaan tahtiin syttyviä ja sammuvia spotteja. Välillä materiaalin rauhoittuessa valot muuttuvat sinisen sävyisiksi, pysähtyneeksi yleisvaloksi ja tämän jäl-

keen vaellus jatkuu. Valot kiihtyvät ja hieman jopa sokaisevat yleisöä, kunnes lopussa sininen, sees- teinen valo valaisee pysähtyneet tanssijat ja laulun jälkeen valot himmenevät nopeasti pois.

Kohtauksesta *Minäminä* © Anna Stenberg

4.5 Minä tekijänä

Aloitin tanssimisen 14-vuotiaana showtanssilla. Tanssi tuntui omalta heti ensimmäisestä tunnista lähtien. Kallion ilmaisutaidon lukiossa tanssin kaikki tarjolla olevat tanssikurssit ja lukion jälkeen pyrin tanssin alan opintoihin. Jazztanssin aloitin 17-vuotiaana ja baletin 18-vuotiaana. Opiskelin tanssia puoli vuotta Keski-Pohjanmaan Kulttuuriopistolla tanssitaiteen linjalla sekä vuoden Karjaalla Västra Nylands Folkhögskolanissa ennen opintojani Savonia-ammattikorkeakoulussa.

Nykytanssi on lajina minulle ominaisin. Olen kiinnostunut kontakti-improvisaatiosta sekä improvisaatiosta ylipäättään liikkeellisenä lähtökohtana. Lattiatekniikan harjoittaminen, tutkiminen ja kehittäminen on minusta mielenkiintoista ja keholleni yksi ominaisimmista tavoista liikkua. Oma liikekieleni on pehmeää ja painovoiman kanssa leikittelevää, hieman omaperäistäkin. Nautin tanssissa kuitenkin myös eri lajien tuomista erilaisista näkökulmista tanssin tekemiseen ja kokemiseen, otteeni tanssiin ylipäättään on melko tutkiva ja analyttinen.

Tanssin suhteen olen aina ollut enemmän kiinnostunut koreografioinnista kuin itse tanssijana toimimisesta. Elämässä minua on jo pitkään kiinnostanut viestintä ja kommunikaatio, niin kirjallisesti, suullisesti kuin fyysisestikin. Koen tanssin olevan ensisijaisesti juurikin viestintää ihmisten ja kehojen

välillä. Vaikka ihmisinä puhumme toistemme kanssa sanoilla, usein nonverbaalinen viestintä kertoo vastaanottajalle enemmän kuin sanat joita puhumme. Koreografioinnissa tämä viestinnän näkökulma on mielenkiintoinen, miten fyysisen ja visuaalisesti mielenkiintoisen liikkeen kautta voi viestittää ja keskustella yleisön ja tanssijoiden kesken. Liikkeen energia, teoksen visuaalinen muoto, suhde yleisöön sekä lavalla oleviin mahdollisiin muihin tanssijoihin ja elementteihin, kaikki osiot kertovat omaa tarinaansa ja tuovat näkökulmia tanssin tulkintaan. Näillä valinnoilla on mahdollista luoda itse maailmoja ja tarinoita, kokeilla uutta ja rikkoa omia työtapojaan löytääkseen uutta itsestään tekijänä ja kokijana. Koreografina joutuu ja pääsee jatkuvasti haastamaan, tutkimaan ja kyseenalaistamaan liikettä ja ajatusmaailmaansa, minkä myös koen innoittavana tekijänä. Rohkeus ja yhä suurempi hyppäys tuntemattomaan on asiat, jotka alati näen kehityskohdakseni. Toisaalta tunnistan tanssijani antaman palautteen taipumuksestani pyydellä hieman anteeksi omaa luomaani liikeettä, mistä haluan nopeasti päästä eroon. Nöyristely on usein turhaa ja nakertaa sitä koreografian vakuuttavuutta, jota ilman tanssijoidenkin lienee hankala uskoa teokseen. Tanssijoiden olemus ja usko teokseen on kuitenkin se, mikä ratkaisee teoksen avautumisen yleisölle ja kommunikaatio teoksen ja yleisön välillä voi alkaa. Lyhyesti ja ytimekkäästi tanssitaide on minusta turha tehdä, jos ei ole mitään, mitä haluaa yleisölleen viestiä. Viesti voi olla ajatus, näkökulma, ohikiitävän hetken alleviivaus tai mikä tahansa. Ja sääli on, jos yleisö ei pääse teokseen mukaan, tai jos teos palvelee vain tanssin sisäpiirin tarpeita.

4.6 Työskentely tanssijoiden kanssa

Harjoitusperiodi alkoi kevätlukukauden käynnistyttyä viikolla 2. Harjoituksia oli 2 tuntia perjantai-iltaisain ja 3 tuntia lauantaiamuaisin, yhteensä 30 tuntia ennen esitysviikkoa 8.

Teoksen aikataulusuunnitelma, 6.1.2014:

1.VKL ALKU

2.VKL (Katariina poissa), käsiosaa, koneen loppua kohti minäminää

3.VKL Katariina mukaan materiaaliin kiinni, loppuraivoa alkuun.

4.VKL (Anniina poissa), siirtymät, parimateriaali, liikemateriaali loppuun raakaversiona

5.VKL Anniina kiinni materiaaliin, teoksen liikemateriaali loppuun asti, siirtymät

6.VKL SIISTINTÄ

=> ESITYSVIIKKO, valot Sotkulla, teos tilaan, varmuus tanssijoille.

Harjoituskausi oli todella tiivis ja huomasinkin loppua kohden voimavarojen vähenemisen, niin omieni kuin tanssijoidenikin. Harjoitustuntien määrä asetti minut tekemään tiettyjä valintoja koreografioinnin suhteen: 30 tuntia rakentamalleni 20 minuutin äänimaailmalle ja tätä kautta teoskokonaisuudelle olisi todella tiivistä työskentelyä. Tiesin, että harjoituksissa minulla täytyisi olla aina selkeä suunta ja tavoite tehokkaalle ajankäytölle. Ajan niukkuuden takia päätin, että mahdollisimman paljon materiaalista olisi tultava melko valmiina minulta itseltäni ja improvisaation käyttö harjoitusvaiheessa jäi vähemmälle. Koin, että valmiin liikemateriaalin harjoituttaminen olisi nopeampaa ja voisin käyttää enemmän aikaa teoksen kokonaisuuden rakentamiseen tanssijoiden ilmaisua tukemalla. Materiaalin rakentamisen improvisaation kautta taas koin enemmän aikaa vieväksi, hieman harhaile-

vammaksi reitiksi. Improvisaatiotehtäviä antaessa ei voi ikinä olla varma tanssijoiden vastauksesta ja näiden vastausten kautta teoksen rakentamiseen olisi voinut mennä todella paljon enemmän aikaa ja voimavaroja kuin aiemmin mainittu 30 tuntia.

Oli paras ja ajankäytöllisesti ainoa järkevä ratkaisu, että harjoitukset olivat aina samaan aikaan. Vaikka sitä etukäteen tiesikin, että harjoitusperiodi tulee olemaan aika tiivis, niin kyllä ajan vähyys silti yllätti. Koko ajan oli vähän tuli perseen alla-olo, mikä ei kyllä johtunut koreografista. Tykkäsin tavastasi pitää tanssijat ikäänkuin ajantasalla koreografian rakentumisesta. Annoit meille myös useimmiten aika valmista materiaalia, lähinnä yksityiskohtia tarkennettiin matkan varrella.

Tanssijan kommentti produktiosta työskentelyprosessia purettaessa jälkikäteen

Harjoitusviikot etenivätkin suurinpiirtein yllä esittämäni aikataulun mukaan. Neljännellä harjoitusviikolla aikataulusta jäätiin vähän jälkeen eikä materiaali valmistunut vielä silloin ja tämän jälkeenyjäämisen vaikutukset näkyivät siten, että käytännössä siistintä tapahtui vasta esitysviikolla. Tämä hermostutti minua koreografina hieman, sillä esitysviikolle oli tarkoitettu valotilanteiden suunnittelu- ja rakennusvaihe, tanssin jäädessä hetkeksi taustalle. Todellisuudessa esitysviikolle jäi sekä koreografian puhdistus että valotilanteiden luominen, joka aiheutti minulle lisää stressiä koreografina.

Ryhmädynaamisesti työryhmä toimi kuitenkin hyvin ja ilmapiiri oli tuottelias ja kaikilla hyvä olla. Luotin kuitenkin tanssijoihini ja heidän ammattitaitoonsa ja samalla tanssijat luottivat minuun koreografina ja ohjaavana henkilönä. Koin, että harjoituksissa kaikilla oli tilaa olla oma itsensä ja kommunikaatio työryhmän välillä oli avointa. Tämä hyvinvointi näkyi myös osaltaan hyvässä, aktiivisessa työotteessa joka leimasi positiivisesti koko työskentelyprosessia. Kerroin tanssijoille aina harjoitusten aluksi tavoitteet, joihin sillä kerralla pyritään, joka auttoi myös tanssijoita hahmottamaan kulloisenkin harjoituskokonaisuuden jo ennakkoon.

Mielestäni työryhmän yhteishenki oli hyvä. Stressi ja väsymys totta kai aina välillä näkyivät itse kussakin ryhmän jäsenessä, mutta koen sen osaksi oikeanlaista ilmapiiriä että saa näyttää myös negatiivisia tunteita. Mielestäni huomioit tanssijat erittäin tasapuolisesti, eikä minulle ainakaan jäänyt yhtään sellaista oloa että nyt jotakuta "suositaan" tms. Otit myös huomioon meidän henkilökohtaiset ominaisuudet tanssijoina, etkä pyrkinyt liikaa laittamaan kaikkia samaan muottiin.

Tanssijan kokemus työryhmän yhteishengestä.

4.7 Ilmaisus

Ilmaisun ohjaamiseen en sinänsä käyttänyt paljoa aikaa harjoituksista. Tiesin jo ennalta tanssijoideni luontaisen tavan olla lavalla ja halusin säilyttää tanssijat lavalla mahdollisimman omannäköisinä yksilöinä. Koin teoksen tarvitsevan tätä jokaisen tanssijan persoonallista olemusta enkä halunnut liiallisella ohjaamisella tehdä olemuksesta yliharjoitettua. Teoksen kannalta oli mielestäni tärkeää, että tanssijat ymmärtäisivät alusta asti teoksen tarkoituksen ja sen maailman, mitä haettiin takaa. Harjoituksissa käytettiin jonkin verran aikaa siihen, että avasin omaa käsitystäni teoksen maailmasta tanssijoille ja tein selväksi motiiveja liikkeiden takana keskustellen. Keskustelut ja oman ajatusmaailmani avaamiset tuottivat tulosta myös liikkeellisessä ilmaisussa ja tanssijat omaksuivat maailman

kehoonsa. Tanssijoiden omille tulkinnoille oli tilaa ja pyrin tukemaan ilmaisun rakentamista aina tanssijoiden kysymysten kautta ohjaamalla.

Tiettyjä asioita korostin ohjauksessani eri kohtauksissa. Koneen halusin olevan mahdollisimman riittävä ilmaisullisesti ja liikkeen olevan niin synkronoitua unisonoa kuin mahdollista. Korostin ohjeistuksissani ilmeettömyyttä ja tarkkuutta. Minäminää lähestyin ilmaisun ohjauksessakin improvisaation ohjauksen kautta. Sanallistin liikkeellistä motiivia ja yritin herättää mielikuvia, joilla tukea ilmaisua. Annoin tanssijoille vapauden tulkita ohjeistusta ja olin tyytyväinen työskentelyyn. Halusin säilyttää kohtauksen ns. raakana ja puhtaana sen suuremmin tanssijoita siloittelematta. Loppuraivo vaatii tanssijoilta eniten fyysisesti ja toisaalta kohtauksen tunnetilaa on haettu jo edellisen kohtauksen lopussa. Kohtauksessa keskityinkin lähinnä ilmaisun suhteen vahvistamaan ja kasvattamaan kerättyä ajatusta.

Jälkeenpäin olen miettinyt, olisiko ilmaisun suhteen ollut hyvä jos aikaa olisi ollut enemmän noin viikon verran. Lisäaika olisi mahdollistanut harjoituksissa enemmän resursseja ilmaisun hakemiseen ja vahvistamiseen. Toisaalta teos kuitenkin esitettiin juuri kirkkaimmalla hetkellään, niin etteivät tanssijat joutuneet siihen kyllästymisen tilaan, jossa materiaalia on toistettu niin usein ettei siihen enää keskity ja unohduksia tapahtuu. Nyt tanssijat joutuivat olemaan esitysvaiheessakin tarkkana teoksen kulun suhteen, mikä tietyllä tapaa sopi nähtyyn kokonaisuuteen tuoden teokseen syvää intensiteettiä alusta loppuun asti. Tanssijat olivat teoksessa läsnä vahvasti niin henkisesti kuin fyysisestikin.

4.8 Tanssijan kenkiin kahdessa päivässä

Echoes – Kaikuja teosillan avoimet kenraalihajoitukset pidettiin Sotkulla perjantaina 21.2. klo 14 lähtien. Torstaina 20.2. JälkeenJääNeen toiseksi viimeiset valoharjoitukset alkoivat aamulla kello 9, ja harjoitusten viimeisessä läpimenossa tanssija Katariina Pahkala lopetti tekemisen yhtäkkiä ja hyppäsi kuitenkin loppuun mukaan. Tekemisen jälkeen kysyin että onko kaikki kunnossa, jolloin Katariina kertoi, että polveen oli sattunut tehdessä mutta toivottavasti ei mitään vakavaa ollut. Iltapäivällä Katariina kuitenkin soitti, että polvikipu oli jatkunut ja hän ei ollut varma, voisiko tanssia illalla harjoituksissa. Lääkärissä käynnin jälkeen tuomio oli viikon pakkolepo, suositus kahden viikon liikkumattomuudesta ja diagnoosina polvilumpion rustovaurio.

Koreografina tämä hetki oli luonnollisesti produktion hankalin paikka. Teos ei ollut vielä loppuun asti hioutunut, vaikkakin hyvin siellä tiellä kohti lopullista hioutunutta olemustaan, mutta nyt minulta puuttui neljän tanssijan teoksesta yksi olennaisin osa. Katariina oli se, joka tipahtaa kovasta vauhdista koneessa. Nyt oli pohdittava, tanssinko itse Katariinan osuuden vai teenkö teoksesta viime hetkellä kolmen tanssijan teoksen. Torstaipäivän pohdin asiaa ja tein koreografiaan tarpeellisia muutoksia niin, että tuloksena olisi ehyt kolmen tanssijan teos. Olin äärimmäisen epävarma omasta tanssijuudestani, sillä liikemateriaali ei rehellisesti sanottuna enää tässä vaiheessa ollut omassa kehossani muistissa. Olin jo paljon aiemmin lakannut harjoituksissa tekemästä itse ja jättänyt tilaa tanssijoiden löytää liike oman kehonsa kautta, enkä ollut ikinä tanssinut itse kokonaisuutta alusta loppuun saakka. Illalla viimeisissä harjoituksissa tanssijoiden kanssa puhuessani kävi kuitenkin selväksi, että he

kokivat paremmaksi vaihtoehdoksi sen, että minä tanssisin teoksessa Katariinan roolin. Harjoituksissa lähdimme tekemään läpimenoja ja teos vaikutti katastrofilta, sillä en selviytynyt itse omasta materiaalistani loppuun asti. Kuntoni loppui kesken enkä yksinkertaisesti muistanut kokonaisuutta. Sovimme harjoitukset vielä perjantaiamuksi, jolloin sain muisteltua materiaalin alusta loppuun niin, että saatoin mennä lavalle suhteellisen itsevarmana saman päivän yleisölle avoimiin kenraaliharjoituksiin.

Pohdin kuitenkin pitkään sitä, että olisiko minun pitänyt jättäytyä itse teoksesta pois ja rakentaa kolmen tanssijan kappale yhdessä yössä. Vaikka liikkeet sujuivat harjoittelun myötä, pohdin omaa ilmaisuani ja tanssijan työn merkityksellisyyttä. On täysin eri asia tietää koreografina, mitä teokseen haluaa ja yrittää herätellä tanssijoissaan haluamaansa tunnetilaa ja ilmaisuja, kuin ohjata itse itseään tanssijaksi. Aika asetti myös oman rajoitteensa eikä oman ilmaisun analysoimiselle ja itseohjaukselle ollut tilaa liikkeiden tarkastelun ja opetteluun ohella. Tässä vaiheessa tanssijoideni tuki oli korvaamatonta. He valoivat minuun uskoa ja luottivat taitoihini tanssijana, joka lopulta kantoi minut teoksen läpi. Harjoituskaudella luotu ja hiottu kokonaisuus toteutui ja sain positiivista palautetta hienosti rakennetusta vahvasta maailmasta, joka lavalla näkyi. Loppujen lopuksi koen oikeana ratkaisuna sen, että korvasin itse tanssijan, sillä sain kuitenkin sitä kautta tuotua haluamani kokonaisuuden lavalle, valitettavalla kompromissilla tanssijan suhteen.

4.9 Tuotanto

Jaoin tuotannollisen vastuun yhdessä muiden taiteellisia opinnäytetöitä tekevien luokkatovereideni kanssa. Opinnäytetöiden tuottamisen olisi voinut tehdä niin, että jokainen tuottaa omansa itse sen suuremmin yhteistyötä tekemättä. Päätimme kuitenkin ensimmäisissä tuotantopalaverissa tehdä opinnäytetöiden mainostuksessa yhteistyötä ja mainostaa opinnäytetöitä yhteisenä tapahtumana. Tapahtuman nimeksi tuli Lähtölaukaus-tanssifestivaali. Jaoimme tuotantotiimin kesken roolit ja työtehtävät, minun osakseni tuli yleisen vetovastuun ottaminen ja lehdistötiedotteen tekeminen ja jakaminen. Toteutin lehdistötehtävät yhdessä Anniina Rinteen kanssa. Halusimme järjestää lehdistötöiläisyyden, joten teimme Anniinan kanssa myös kutsut lehdistölle ja varmistimme myös kutsujen perille päätyminen. Järjestimme lehdistötilaisuuden maanantaina 17.2. ja Savon Sanomat kirjoittikin festivaaleista jutun lehdistötilaisuuden perusteella. Tein myös mainostusta sosiaalisessa mediassa ja loin Lähtölaukaus-festivaalille omat sivut facebookiin. Lopulta olin myös suunnittelemassa ja toteuttamassa tapahtuman julisteen ja flyereiden toista versiota.

Festivaalin mainostamisen lisäksi mainostin myös omaa teostani festivaalisivun alla. Totesimme, että tehokkaampaa ja keskitetympää mainontaa on, jos jokaisen opinnäytetyön mainonnan hoitaa festivaalin nimen alla, sen sijaan että jokainen koreografi mainostaisi vain omaansa. Tapahtumista muodostuisi hetkellinen ylitarjonta ja se voisi hukuttaa yleisön alleen. Oma mainontaani varten otin teoksestani promootiokuvia helmikuun alussa, joita pystyin hyödyntämään myös käsiohjelmasivujani taittaessani. Käsiohjelmasta teimme myös yhteisen lehtisen, jonka yleisen ulkoasun suunnitteli Ville Nylén ja jokainen koreografi suunnitteli oman teoksensa aukeaman.

Teoksen virallinen juliste. © Inka-Leea Hakkarainen

Tuotannollisesti Lähtölaukaus-tanssifestivaali onnistui yli odotusten. Visuaalisesti festivaalin ilme oli yhtenäinen ja kaikki koreografit puhalsivat yhteen hiileen mainonnassaan, jolloin yleisö löysi festivaalin ja katsojia riitti. Saimme palstatilaa lehdistä ja näkyvyyttä festivaaleille internetin kautta niin valtakunnallisesti kuin paikallisestikin. Muutamat tanssialan suurten suosittujen suomalaisten internetsivujen ylläpitäjät vaikuttivat ensin puhelimesta puhuessa vastahakoisilta julkaisemaan tiedotettamme, mutta yllätyimme positiivisesti, kun tiedote kuitenkin julkaistiin. Opin paljon oman aktiivisuuden ja periksiantamattomuuden merkityksestä. Rohkea avun pyytäminen ja kysyminen tuottaa tulosta ja organisaatiot ottavat tarjotun tiedon vastaan ja välittävät eteenpäin. Budjettia meillä ei lähtölaukauksessa ollut, joten mainonnasta emme voineet maksaa mitään. Ahkeruudella ja monipuolisesti tietoa levittämällä kuitenkin saa paljon aikaan. Internet ja erityisesti sosiaalinen media valjastettuna mainontaan on kuitenkin nyky maailmassa oman näppituntumani mukaan tehokkaampi keino tavoittaa kohdeyleisö kuin esimerkiksi printtimediaan sijoittaminen.

Aikataulusta voisi kyllä puhua vaikka kuinka paljon ja mitä, mutta sanotaanko nyt näin että teoksen valmiiksi saattamisesta noin 40% tuntuu olevan teoksen työstämistä ja 60% tuottamista/muuta työtä.

Ote työpäiväkirjasta 1.2.2014

Ajankäytöllisesti tuotanto vei paljon resursseja, vaikka työtehtäviä jaettiin tekijöiden välille. Osittain tehtävät kuitenkin kasautuivat muutaman tekijän harteille, myös minun. Tuotannon päävastaavana

asia on jossain määrin minun "vikani", sillä delegointi olisi todennäköisesti ollut minun tehtäväni. Usein kuitenkin tuntui siltä, että nopeammin saan asian hoidettua kun teen sen itse, kuin että alkaisin etsiä vapaaehtoista tai pakottaa jonkun toisen. Loppua kohden delegointi alkoi kuitenkin sujua paremmin ja myös muut luokkalaisemme osallistuivat käytännön talkootöihin ja tuo apu oli korvaamattoman arvokasta. Oli kuitenkin silmiä avaavaa, kuinka paljon aikaa oikeasti menee tanssitehdettä tehdessä pelkästään tuotannolliseen puoleen. Oman työn arvoa laskiessa en ole aiemmin tullut ajatelleeksi, että työtunteja menee realistisesti niin paljon muuhunkin kuin ainoastaan teoksen suunnitteluun ja harjoittamiseen. Tanssiteoksen todelliseen työmäärään kuuluu paljon enemmän kuin luulisi, kun todellisuudessa oman kollektiivin pyörittämiseen ei todennäköisesti ole varaa palkata tuottajaa hoitamaan asioita. Tällä hetkellä arvioisin jopa, että suhde tanssiteoksen työstämisen ja tuottamisen välillä menee noin 30-70 aiemmin kirjoittamani 40-60 sijaan. Tuohon 40 prosenttiin olen tosin laskenut mukaan myös lavastuksen rakentamisen, koska se konkreettisesti vei tanssiteosta eteenpäin.

5 KOKONAISUUS ECHOES-KAIKUJA TEOSILTANA

Tässä kappaleessa käymme läpi teosten esitysviikonloppua ja muodostunutta kokonaisuutta yleisökommenttien avulla. Alun perin ajattelimme, että teokset esitettäisiin lauantaina eri järjestyksessä kuin sunnuntaina, mutta lavastuksellisten elementtien takia tämä esiintymisjärjestyksen vaihtaminen oli mahdotonta. Teokset esitettiin niin, että Pahana tapana aloitti illan ja JälkeenJääNyt nähtiin väliajan jälkeen. Pidimme ensi-illan jälkeen taiteilijatapaaamisen, jonka juonsi Ville Nylén ja samalla pääsimme keskustelemaan teoksista myös yleisön kanssa.

Taiteilijatapaaamisessa keskusteltiin paljon teoskohtaisesti koreografisista prosesseista. Sekä opinnäytetyöseminaareista että taiteilijatapaaamisesta yleisöltä nousi esiin kysymyksiä ja huomioita teosten visuaalisista yhteneväisyyksistä: Molemmissa teoksissa oli synkkyyttä ja katosta roikkuvia elementtejä. Tekijöinä koemme tämän myös äärimmäisen mielenkiintoiseksi yhteensattumaksi. Haluamme vielä erikseen painottaa, että materiaalivideoissa ei ollut näkyvissä mitään katosta roikkuvaa elementtiä, mihin molemmat olisimme tietoisesti tarttuneet, vaan yhtäläisyys pohjautuu omiin ajatuksiimme. Se on siis kohta, jossa olemme tehneet samankaltaisia koreografisia valintoja.

Muita yhtäläisyyksiä löytyi videomateriaalin käytöstä. Molemmilla oli laajassa mittakaavassa liikekielen pohjalla Silveiran materiaalia sekä Thimin videoista kumpuavia ajatuksia visualisuuteen ja tilankäyttöön. Portelasin materiaali toimi Hakkaraiselle liikelaatujen löytämiseen ja improvisaation lähtökohtana. Kaikkien videoiden pohjalta Stenbergin teokseen saatiin katseen suuntauksia, sekä mielialaa ilmentäviä elementtejä. Portelasin ja Hillin materiaalista käytettiin molemmissa teoksissa lyhyempiä otteita yhdistettynä muihin materiaaleihin. Monien yhtäläisyyksien määrästä huolimatta, teoksissa ei näkynyt yhtäkään samaa liikeyhdistelmää. Yksi Silveiran hyppy ilmenee molemmissa teoksessa, tosin yhdistettynä eri jatkoliikkeisiin. Mielenkiintoista oli myös huomata keskustelujen kautta jälkeen päin, että vaikka lavalla ei paljoa tismalleen samaa materiaalia nähty, molemmat koreografit harjoittivat samoja liikefraaseja omissa harjoituksissaan. Valintojen kautta jommalta kummalta karstiutui kuitenkin kyseinen materiaali pois valmiista teoksesta.

Lavalla nähdyt teokset olivat kuitenkin molemmat omia, itsenäisiä teoksiaan kuten lähtökohdissa oli asetettu tavoitteeksi. Annan rakentama maailma oli riisutumpi ja Anna pyrkikin tuomaan lavalle kerroksista kuorittua ydinasiaa. Inka taas rakensi runsaan maailman moninaisine visuaalisine virikkeineen "less is not more"-tyylisellä ajattelulla. Kokonaisuus teosiltana kuitenkin toi esiin kaksi teosta, jotka myös syvensivät ja täydensivät toisiaan säilyttäen oman riippumattomuutensa.

JälkeenJääNyt esitettiin yhdessä Stenbergin Pahana tapana -koreografian kanssa ja tällaisena yhdistelmänä ne ovat ehkä parhaimmillaan, vaikka molemmat toimivat myös omina teoksinaan. Joitain yhteneväisyyksiä näissä kahdessa oli nähtävissä, mutta asiasta tietämättä niitä ei olisi ehkä huomannut. Minulle muodostunut kokonaiskuva oli eräänlainen jaettu keho, josta Stenberg toi näytille riisuttuna ja raadollisesti luut ja Hakkarainen runsaana ja eläväisenä lihan. Molemmilla oli käytössään neljän tanssijan ryhmä. Stenbergin tapauksessa lavalla oli yksilöitä, jotka toimivat hetkittäin ryhmän ja Hakkaraisella ryhmä, josta ajoittain erottui yksilöitä. Yhdessä esitettynä Inka-Leea Hak-

karaisen ja Anna Stenbergin taiteelliset opinnäytetyöt ovat mielenkiintoinen katsaus yhdestä materiaalista tehtyihin koreografisiin valintoihin.

Ote yleisön edustajan kirjoittamasta arviosta Faux Pas- blogissa.

Teimme yleisölle käsiohjelman väliin esityksilleksi oman informaation sivun Echoes - Kaikuja teosillan lähtökohdista ja punaisesta langasta. Tämän lisäksi meidän oli tarkoitus hyödyntää saatuja improvi-saatiovideoita niin, että olisimme leikanneet yleisölämpöön pyörimään kokonaisuuden käyttämistä hetkistä. Tällä tavalla olisimme voineet avata yleisölle enemmän teosten alkuperää ja alleviivata kansainvälisen liikkeellisen keskustelun näkökulmaa. Yleisö olisi myös nähnyt helpommin yhteneväisiä liikkeitä ja niiden ns. puhtaan, alkuperäisen muodon. Valitettavasti meillä kuitenkin loppui aika kesken, emmekä ehtineet toteuttaa videokollaasiamme. Myös valmistamamme tasksheet oli tarkoitus ripustaa Sotkulle esille, mutta inhimillisesti unohdimme asian kaiken kiireen keskellä.

6 POHDINTA

Opinnäytetyöprojekti on ollut kokonaisuutena molemmille koreografeille todella opettavainen kokemus. Yhteisenä suurena opittuna asiana voisi mainita delegoimisen tärkeyden ymmärtämisen. Avun pyytämiseen tuntuu usein olevan oma suuri henkinen kynnyks, ”kyllä minä pärjään”-asenteen vallitessa, vaikka projektin edetessä tuli konkreettisesti huomattua, että kanssaihmiset auttavat ja lainaavat omaa osaamistaan, kun vaan muistaa pyytää.

Henkilökohtaisella tasolla molemmat tarttuivat tilaisuuteen tehdä ensimmäistä pitkää tanssiteosta blackboxiin, kunnianhimoisin elementein. Nollabudjetista huolimatta opinnäytetyön tekeminen on mahdollisuus; omasta pussista ei tarvinnut huolehtia harjoitus- ja esiintymistilan eikä henkilökunnan (tanssijat, valomies,jne.) kustannuksista, joten teosmaailmaa luodessa oli vain oma tili rajana. Tulevaisuudessa tämä tilanne kuitenkin muuttuu, kun teoksia määrittää suuresti saatujen tukien määrä ja käytännön kulut.

Onnistuneen tuottamisen merkitys osoittautui aikaavieväksi mutta palkitsevaksi kun yleisöä oli paikalla runsaasti. Suurin kiitos hyvin tehdystä työstä saatiin, kun kuulimme Lähtölaukaus-festivaalin tavoittaneen yleisöä paremmin kuin tanssin ammattikentän teokset alueella keskimäärin tavoittavat. Pystyimme luomaan positiivisen nosteen koko tapahtumalle hyvän tuotantotiimin voimin. Selvää kuitenkin on, että tanssiteosta valmistaessa työtä tehdään melkein enemmän muiden asioiden suhteen kuin itse teosmateriaalia työstäen.

Näin jälkempäin ajateltuna olisi saattanut olla viisasta käyttää toisen vuosikurssin opiskelijoita opinnäytetöiden tanssijoina puhtaasti aikataulullisista syistä. Tanssijat tekivät samanaikaisesti omia opinnäytetöitään ja tanssivat ehkä vielä muissakin opinnäytetöissä sekä työskentelivät, koulun ohella. Olisimme voineet myös pitää tanssijat arvoituksena itsellemme siihen asti, kunnes harjoituskaudet alkaisivat. Tämä toinen tanssijoiden jakaaminen olisi voinut toteutua laatimalla harjoitusaikataulut ja antaa tanssijoiden itse valita oman teoksensa pelkkien aikataulujen pohjalta. Näin ollen ei tietenkään ”ilmoittautumishetkellä” olisi ollut kenenkään tiedossa kumpaan teokseen lupautuu. Nyt aikataulutus oli haastavaa ja viikot raskaita koko työryhmälle.

Ei ole ensimmäinen kerta kun tanssiteosta tehdään hyödyntäen tanssijoiden luomaa liikemateriaalia. Ei myöskään ole ensimmäinen kerta kun kaksi teosta tehdään samasta inspiraatiolähteestä. Nykyään ei ole enää harvinaista että jossain vaiheessa prosessia työryhmä työskentelee videon välityksellä. Koimme kuitenkin uudeksi lähestymistavaksi teosten työstämisen liikemateriaalilla joka on saatu muualta kuin työryhmän sisältä. Koreografiseksi työkaluiksi korostui valintojen merkitys, oman käsialan kautta asioiden jäsenteleminen teokseen ja sekä raaka-aineen muokkaaminen että kehittäminen.

Luovien prosessien myötä olemme molemmat kehittäneet koreografista osaamistamme. Omat työskentelytavat ja taiteennäkemykset selkenivät matkan varrella, kun työskentely teosten parissa oli jatkuvista ja työtunnit aamuvuorhaisesta iltamyöhään. Molemmille jäi halu jatkaa omien työtapojen tarkastelua ja kehittelyä eteenpäin. Lisäksi itämääns jäi ajatus kansainvälisestä keskustelusta tanssin parissa, sekä videotyöskentelyn kehittäminen yhteydessä kansainväliseen työskentelyyn. Saadut videomateriaalit tarjosivat niin monta erilaista näkökulmaa, mihin tarttua, että tulevaisuudellekin jäi

monta uutta teosideaa. Erityisesti tuo kansainvälisyyden näkökulma on mielenkiintoinen lähtökohta tulevaisuuden työskentelylle ja tanssin kehittelylle, kun nykyaikainen teknologia mahdollistaa tiiviin yhteistyön riippumatta välissä olevista kilometreistä ja aikavyöhykkeistä.

LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT

Painetut lähteet:

Hakkarainen, I. Työpäiväkirja. Joulukuu 2013 – helmikuu 2014.

Saarikoski, P. 1983. Poems 1958-1980. Iowa, The Toothpaste Press, West Branch.

Stenberg, A. Opinnäytetyöpäiväkirja. Marraskuu 2013 – helmikuu 2014.

www-lähteet:

<http://ledanseurterrible.wordpress.com/2014/02/25/inka-leea-hakkarainen-jalkeenjaanyt/>

(viitattu 26.3.2014)

<http://ledanseurterrible.wordpress.com/2014/02/23/anna-stenberg-pahana-tapana/>

(viitattu 26.3.2014)

LIITE 1: IMPROVISAATIO TEHTÄVIEN SAATEKIRJE
 INVITATION TO EXPERIMENT WITH DANCE

Savonia University of Applied Sciences

The Program of Dancepedagogics

Dear experimenter, you have been chosen to participate in the making of our Thesiswork!
 We are already very grateful to you!

Our idea is to create two different dancepieces out of the same movementmaterial.

This where you come in.

We have asked dancers from all over the world to do this same experiment. This is how we're planning to collect different sorts of movementmaterial to get inspired by.

Attached, you'll find a tasksheet with more detailed intructions and two musicfiles.

You need:

A friend

A videocamera or any technical equipment that records videos.

An empty space.

Approximately 1 hour. Probably less.

Technical equipment to play music in mp3 format on.

Before starting,

Make sure you have enough battery in the video equipment before you start.

Make sure you have enough time for the task (Approximately one hour will do!)

Warm up your body and mind. 15-20min, or do the task after a schoolday of physical training.

DO NOT READ THE TASKS BEFOREHAND.

Start the task immediately after reading the instructions for it.

Your friend will videotape you following our tasks, (they are easy and nice, we've tried them out!).

Afterwards, please send us the videofiles to:

inkaliin@gmail.com

anna.i.stenberg@gmail.com

The videos will serve as a startingpoint of the developing of the movementmaterial for us, they will give us inspiration and food for thought, so there is no need to stress about the result! Less is sometimes more, and we're interested in how you move and interpret by moving!

If you want us to know something about yourself, your (dance?-) background etc, add this information to the email with the videos. We might get inspired by your thoughts or by who you are!

Also, please leave your name and contactinformation (email is enough), if we should have more questions for you!

If you strongly disapprove of us using the videomaterial as such during the final performance, (f. Ex video rolling in the background, or parts being shown before the actual dancepieces starts,) please let us know! We sincerely thank you for your help! Thank you!

Please send the video to us by the time of 15.11.2013.

Best regards,

Inka- Leea Hakkarainen & Anna Stenberg

LIITE 2: IMPROVISAATIO TEHTÄVÄT

Thesiswork VIDEOTAPE

Inka- Leea Hakkarainen

Anna- Irene Stenberg

TASKSHEET

You need:

A friend

A videocamera or any technical equipment that records videos.

An empty space.

Approximately 1 hour.

Technical equipment to play music in mp3 format.

Before starting, warm up your body and mind. Don't start with the tasks before you feel you are ready to move freely.

DO NOT READ THE TASKS BEFOREHAND.

Start the task immediately after reading the instructions for it.

1. Music1.

Listen to "Sydän ei vastaa", do nothing, just listen. As many times as you need to feel comfortable improvising around the musicpiece. Note that the point still is to improvise, this is not about composition!

Your friend starts recording the video.

Put on the music, "Sydän ei vastaa".

Start improvising to the music immediately.

Your friend with the camera is videotaping everything you do.

GO!

Stop the recording when the music is done.

2. Text1.

Start the videorecording again.

Read the following poem:

*Fall mists, like old man's gestures, drift.
I walked the path that followed the curve of your smile.
Shot the bull with two guys who died long ago:
that was my work.*

Start interpreting the poem as you see fit.

GO!

After ten minutes, or when done, say "cut" to the camera and finish. (Your friend keeps track of the time!)

Stop the recording.

3. 2in1

Start the videorecording again.

Read the following text:

Looking for and finding a place between remembering and creating.

Keep the phrase in mind as you put on the music2: "Helmi" and start improvising to it immediately.
Stop the recording when the music is done.

Next:

Send the videofiles to us!

anna.i.stenberg@gmail.com

inkaliin@gmail.com

TADAA, you're done! THANK YOU!!

If you want us to know something about yourself, your (dance?-) background etc, add this information to the email with the videos. We might get inspired by your thoughts or by who you are!

Also, please leave your name and contact information (email is enough), if we should have more questions for you!

If you strongly disapprove of us using the videomaterial as such during the final performance, please let us know! We sincerely thank you for your help! Thank you!

Please send the video to us by the time of 15.11.2013.

Best regards,

Inka- Leea Hakkarainen

Anna- Irene Stenberg

*Savonia University of Applied Sciences
The program of dancepedagogics*

LIITE 3: KÄSIOHJELMAT

Pahana tapana
kor. Anna Stenberg

Ihmisen identiteetti perustuu persoonallisuuspsykologian mukaan muun muassa ominaispiirteisiin ja temperamenttiin. Näiden pohjalta jokaiselle muodostuu elämän aikana sekä arvoja että tapoja toimia ja ajatella.

Joskus emme siedä toista jossa tunnistamme omia ominaisuuksiamme ja joskus jääme kaikesta huolimatta sellaisten seuraan joissa on niitä piirteitä, joita emme itseltämme sallisi. Teos valaisee tätä ristiriitaa ja kyseenalaistaa sitä. Millainen yhdessäolo syntyy, kun tuomitsemme tai sallimme jokaiset ominaisuudet kerrankin samalta vaakalaudalta?

Koreografia/ Anna Stenberg

Puvustus/ Anna Stenberg
Valot/ Veli Pekka Kuronen

Musiikki:
She loves you/The Beatles (edit Anna Stenberg)
Trashscapes/ Ellen Allien
Still light/ The Knives (edit Anna Stenberg)
Model Aeroplanes/ Verneri Pohjola feat. Joonas Riiippa
Concert for oboe, D-minor, Adagio/ Benedetto Marcello (Paul Angerer, Southwest German Chamber Orchestra)

Tanssi:

ECHOES – KAIKUJA TEOSILTA
22.2 & 23.2 klo 19

"Siedän huolimattomuutta parhaiten itsessäni."
Rosa Virkki

"En siedä jos saunassa on kaksi löylykauhaa."
Sonja Tamminen

"Yksinkertainen on kaunista"
Päivi- Mirjam Laukkanen

"Mielen epäsymmetrinen kauneus näkyy kaaoksen keskellä"
Oona Leinonen

Isot Erikoiskiitokset:
Erkka, Familjen/ kiitos tuesta, ideoista.
Kuopion Sirkus, Kulttuuriareena 44/ Tiloista ja puitteista.
Fox Marttinen/ Kiipeilykoukuista ja avusta hätätilanteisiin.
Maija Mämmi/ Valokuvausavusta julisteeseen.
Ville Nylén/ puuttuvista palapelipaloista.

Pahana tapana toimii tanssinopettajaksi valmistuvan Anna Stenbergin taiteellisenä oppinäytetyönä.

Valokuvat : Anna Stenberg

ECHOES - KAIKUJA TEOSILTA ESITTÄÄ:

JälkeenJääNyt

"Hyvinvointivaltio eli sosiaalivaltio on valtio, jossa valtiolle on annettu keskeinen rooli kansalaisten elintason ja toimeentulon varmistamisessa.

Osan hyvinvoinnista tuottavat vapaaehtoiset yksilöt, yritykset, hyväntekeväisyysjärjestöt ym. Tämän seikan korostamiseksi käytetään usein termiä hyvinvointiyhteiskunta, kun taas "hyvinvointivaltio" viittaa pelkkään valtion rooliin." -wikipedia

Erityiskiitos lavastuksen rakennusavusta:

Juha Haatainen, Laura Moisanen, Salla-Maaria Mustonen, Sonja Tamminen

TYORYHMA

KOREOGRAFIA

Inka-Leea Hakkarainen

"Halu tehdä tanssista ammatti syttyi opiskellessani Kallion ilmaisutaidon lukiossa. Suurin kiinnostukseni kohde löytyi nykytanssista, erityisesti improvisaatiosta, lattiakunni-koista ja koreografisesta työskentelystä. Nautin myös äärettömästi jazzin sekä baletin tarjoamista erilaisista näkökulmista tanssin tekemiseen ja kokemiseen. Unelmoitin monipuolisesti lahjakkaasta ja tuotteliaasta taiteilijakollektiivista, jossa voisi työstää yhdessä ideoita kokonaisuuksiksi. Siinä seuraava tavoitteeni."

TANSSI

Juuli Välimaa on kotoisin Orivedeltä, jossa hän aloitti satubaletin vuonna 1993. Tanssin opintoja löytyy laajasti aina katutanssista flamencoon. Nyt Juuli viimeistelee opintojaan Savoniassa pääaineenaan jazztanssi. Tukholman Dans och Cirkushögskolanissa Juuli syvensi vaihto-opintojensa aikana tanssiteknisiä taitojaan etenkin jazztanssin, baletin sekä katutanssin parissa. Tanssijassaan Juuli arvostaa monipuolisuutta, dynaamisuutta sekä tekniikkaa ilmaisun välineinä.

Katariina Pahlala: "Tanssiminen alkoi aikanaan Lahdessa satubaletilla. Myöhemmin lajeiksi vaikoituvat baletti, jazz ja nykytanssi, kokeiluja löytyy kansantanssista katutanssiin. Tanssinopettajaksi valmistuin keväällä 2014. Tanssissa kiehtoo vauhti ja virtaus, tykkään mennä kovaa ja korkealle."

Annina Rinne aloitti tanssimisen 3-vuotiaana satubaletissa Almirissa. Baletti vaikutti yhä suuresti muihin jazz-, show- ja nykytanssiin. Annina sekä vahvistui tanssijaksi että aloitti tanssinopettajan opinnot vuonna 2010. "Koen tanssin keinona konaisvaltaiseen itseilmaisuun. Voin havainnoida tunteitiljoja, liikkeen dynaamisia vaihteluita sekä kertoa tarinoita tanssiesityksissä. Eri taitoneilijä ja niiden integroiminen tanssin kiehtoo."

Salla-Maaria Mustonen: "Aloitin vuonna 1997 klassisen baletin. Laji kulkee yhä vahvasti mukanaani samalla kun etsin siihen jatkuvasti uusia lähestymistapoja. Sitten minun ollen löytänyt jazz- ja nykytanssin sekä kokeillut lajeja tekijäisistä kansantanssista katutanssiin. Graham-tekniikan opiskelulla on myös ollut merkittävä vaikutus omaan liikkeeseeni. Tanssissa kiinnostaa historia ja liikkeen alku. Arvostan perinteitä inspiroituen samalla hetkistä ympärilläni."

Äänimaailma

La Forêt Des Renards - Segments,
Verneri Pohjola/Joonas Riiippa - Model Aeroplanes
Tranemøller - Take me into your skin
Virsi 30

Valo- ja ääniteknikka

Veli Pekka Kuronen
Teoksen kesto
20 minuuttia

LIITE 4: KÄSIOHJELMATEKSTI TEOSILLASTA

ECHOES – KAIKUJA TEOSILTA

Pahana tapana/ Anna Stenberg

JälkeenJääNyt/ Inka-Leea Hakkarainen

Teokset ovat lähtöisin samasta pisteestä, ja tutkivat yhdessä koreografisia valintoja taiteellisen työn lähtökohtana.

Esivalmisteluina koreografit suunnittelivat yhdessä kolme erilaista improvisaatiotehtävää, joista maailmalle lähetettiin kirjallinen ohjeistus. Lähetetyistä tanssi-improvisaatiotehtävistä on saatu liikemateriaalia brasilialaiselta, kanadalaiselta, portugalilaiselta ja tanskalaiselta tanssijalta. Näiden liikematerialivideot ovat molempien teoksen pohjana ja inspiraationa. Lisäksi teoksiin on sovittu yksi yhteinen äänimaisema, Vernerin Pohjola/ Joonas Riippa Model Aeroplanes, jota pitää käyttää.

Työskentelyprosessin aikana molemmat ryhmät ovat olleet täysin jakaamatta ajatuksia teoksista keskenään. Kuinka erilaiset tai samanlaiset teokset syntyvät, ja mitkä valinnat osoittautuvat merkityksillimmäksi? Millaisia kaikukuvia tuloksena on koettavissa? Teokset, jotka sai alkunsa tutkimuksina, ovat kasvaneet itsenäiseksi taideteoksiksi ja pyrkivät löytämään paikkaansa tanssin kentällä.

ECHOES- KAIKUJA TEOSILTA KIITTÄÄ:

Simon Frederiksen, Pietari Kärki, Hanna Vilander, Taru Väisänen./ Improvisaatiotehtävien maailmalle viemisestä ja videoimisesta.

Erin Hilla, Anna Thim, Hélder Portelas, Roberto Silviera./ Liikemateriaalin tuottamisesta improvisaatiotehtävien pohjalta.

Anu Rajala- Erkut/ Avusta projektin alkutaipaleella.

Michelle Heaven/ Avusta projektin alkutaipaleella.

Anniina Aunola/ Avusta ja neuvoista projektin alkutaipaleella.

Paula Salosaari/ Opinnäytetyön ohjaamisesta.

Sonja Tamminen, Rosa Virkki, Juuli Välimaa/ Opponoinnista.

LIITE 5: AIKATAULUTUS, VERSIO 2

ONT AIKATAULUTUS 2

= muutettu edellisestä

= muutostoive, ei vielä toteutettu

Esitykset:

Pe 21.2 klo 19 – Juuli, Sonja, Anniina **Anniina haluaa viikolle 9.****La 22.2** klo 19 – Inka, Anna**Su 23.2** klo 19 – Inka, Anna**Pe 28.2** klo 19 – Päivi, Oona**La 1.3** klo 19 – Emma, Ville**Su 2.3** klo 19 – Ville, Päivi

Harjoitusajat Sotkulla Vko 8:

Ma 17.2

klo: 9- 12 Juuli VALOT
 13-16 Anniina VALOT
 16.30- 19.30 **Anna** VALOT
 Ilta-aika 19.30-21 Mahdollisuus.

Tämä aika ehkä ilman Wellua, niin se saa välillä

elää/nukkua/syödä. :)

Vellun tauot 1h + 30min myöhemmin.

Ti 18.1

klo: 9- 12 **Inka** VALOT
 13-16 Sonja VALOT
 16.30- 19.30 **VAPAATA RIISTAA**
 Ilta-aika 19.30-21 Mahdollisuus. Ilman Vellu perhaps.

Vellun tauot 1h+ 30 min myöhemmin.

Ke 19.2

Klo: 9-11 Sonja, vapaa treeni
 11-13 Anniina, vapaa treeni
 14-16 Juuli, vapaa treeni
 17 Kenraali 1 (Showtime klo 19 tai toiveen mukaan!)

Vellun tauot: 2x 1h

To 20.2

Klo: 9- 11 Inka, vapaa treeni
 11-13 Anna, vapaa treeni
 14-16 VAPAATA RIISTAA (joku hädässä/ ensi viikon tyyppijä?)
 17 Kenraali 2 (Showtime klo 19 tai toiveen mukaan!)
 Vaihtoehto tehdä tämä kenraali päivällä, ”vapaan riistan” kohdalla, jos Inkan tanssijoilla sellaiset aikataulut.

Vellun tauot: 2x 1h

Pe-Su: Esitykset Juuli, Sonja, Anniina, Inka, Anna.
Esityspäivinä mahdollista tehdä harjoituksia, läpärejä jne päivällä 9-17 tarvittaessa.

Harjoitusajat Sotkulla vko 9:

Ma 24.4

Klo: 9- 12 Oona VALOT
13-16 Päivi VALOT
16.30- 19.30 Emma VALOT
Ilta- aika 19.30-21 Mahdollisuus. Perhaps ilman Vellua?

Vellun tauot: 1h + 30 min myöhemmin.

Ti 25.2

Klo: 9-12 Ville VALOT
13-15 Ville vapaa, treeni
15. 15- 17.15 Päivi, vapaa treeni
17.30-19.30 Oona, vapaa treeni

Vellun tauot: 1h + 2x 15 min myöhemmin.

Ke 26.2

Klo: 9-11 Haluuko Emma harjoitusaikaa?
11-13 VAPAATA RIISTAA
14-16VAPAATA RIISTAA
17+ Kenraali 3. (Showtime klo 19 tai toiveen mukaan!) Oona, Päivi.

To 27.2

Klo: 9-11VAPAATA RIISTAA
11-13 VAPAATA RIISTAA
14-16 VAPAATA RIISTAA
17+ Kenraali 4 (Showtime klo 19 tai toiveen mukaan!) Ville, Emma

Pe-Su: Esitykset Päivi, Oona, Ville, Emma (Tuija?).

Tauot on Vellua varten, jos väliaikaa haluaa käyttää vaikka Vellu kahvittelee/Sotku on muuten tyhjä, i don't think it's a problem. Ilta-ajaksi olisi kiva päästää Vellu kotiin.

Toimitus: Ansa Heinonen (vt. esimies)
 Veera Jääskeläinen, Eeva Lankolainen, Jukka-Pekka Räsänen
 Sähköposti: kulttuuri@savonasanomat.fi, etunimi.sukunimi@savonasanomat.fi
 Puh: 017303111

MIKA LATVA-HOISKA

Ville Nylén (takana), Anna Stenberg (vas.), Juuli Välimaa, Päivi Laukkanen, Oona Leinonen, Anniina Rinne, Inka Hakkarainen ja Sonja Tamminen (edessä) pitivät parissa kuukaudessa pystyyn uuden tanssifestivaalin. Kuvasta puuttuu työryhmän yhdeksäs jäsen Emma Ronkainen.

Paljon ilmaista tanssia

Tanssifestivaali: Uusi Lähtölaukaus-festivaali esittelee Savoniasta valmistuvien opiskelijoiden osaamista.

KUOPIO
 Veera Jääskeläinen

Lähtölaukaus on nimenä vetävämpi kuin Taiteelliset oppinnäytetyöt. Se myös viittaa siihen, että koulu on ohi ja työelämän haasteet odottavat, kertoo Lähtölaukaus-festivaalin työryhmä.

Kuopion uusi tanssifestivaali alkaa keskiviikkona 19. helmikuuta Sotkulla. Viimeinen esitys on sunnuntaina 2. maaliskuuta. Festivaalilla nähdään Savonia-ammattikorkeakoulusta tanssinopettajaksi valmistuvien opiskelijoiden taiteellisia oppinnäytetöitä.

Koska vuosikurssilta moni oli tekemässä tutkielman si-

jaan koreografiaa lopputyönään, heräsi opiskelijoissa idea, että sen sijaan, että kaikki yrittäisivät markkinoida teostaan yksin, kannattaisi järjestää jotain yhdessä. Festivaali on siis opiskelijoiden itsensä ideoima ja toteuttama alusta loppuun asti.

– Haaveena ja päämääränä on, että festivaali olisi helposti lähestyttävä tapahtuma, missä on paljon tanssia ja mikä olisi täysin ilmainen, jolloin mahdollistettaisiin tanssia laajalle kulluttajaryhmälle, kertoo **Sonja Tamminen**.

– Ja samalla voidaan tuoda esille, että meidän koulustamme valmistuu ihan alan kärkikaartia, joilla on taitoa tehdä monenlaisia teoksia, lisää **Inka Hakkarainen**.

Festivaalin työryhmään kuuluu yhdeksän opiskelijaa. Jokaiselta esitettään festivaalin aikana yksi teos. Katsojien on mahdollista päästä myös kenraaliharjoituksiin sekä perjantaina tutustumaan Savonian tanssitunteihin.

Esitettävien teosten tanssityylit ja toteutustavat vaihtelevat luonnollisesti laidasta laitaan lähtien katutanssien taiteellisen arvon korostamisesta päätyn nykytanssissa käytettävään lattiatekniikan tutkimiseen. Inka Hakkarainen ja **Anna Stenberg** esimerkiksi lähettivät tuttavien avustuksella ympäri maailmaa

Tanssikäntällä pitää todella paljon osata ja tehdä tuottajan hommia.

pyyntöjä saada tanssivideoita, joiden liikemateriaalin pohjalta he molemmat ovat työstäneet itsenäiset teokset.

– Koreografin työ on usein hyvin yksinäistä. Me mietimme,

mitä tapahtuisi, jos kaksi lähtisi saman asian ääreltä ilman että kommunikoisivat teoksista keskenään, Hakkarainen ja Stenberg kertovat.

Hakkarainen lähti tutkimaan perimmäisiä kysymyksiä hyvinvointiyhteiskunnasta ja Stenberg puolestaan ihmisen identiteettiä ja sen ristiriitoja. Kuinka paljon teokset muistuttavat toisiaan on tekijöille itselleenkin arvoitus, sillä he näkevät toistensa teokset ensimmäistä kertaa perjantaina kenraaliharjoituksissa.

Oona Leinonen Äänettömät taas perehtyy siihen, mikä on tanssitaiteen merkitys, kenelle sitä tehdään ja millainen sen saavutettavuus pienillä paikkakunnilla on. Leinonen kertoo haastatelleensa paitsi tanssitaiteilijoita myös sellaisia ihmisiä, jotka eivät ole koskaan nähneet tanssia. Teoksessa kuullaankin kansan parista nousevia ihmetysten aiheita siitä, mitä tanssijat oikeastaan tekevät.

Muutaman seuraavan vuoden ajan Lähtölaukaus-festivaali järjestetään joka toinen kevät, sillä opiskelijoita valmistuu Savoniasta vain joka toinen vuosi.

Ensi syksystä asti opiskelijoita kuitenkin otetaan sisään joka vuosi, ja kun nämä vuosikurssit alkavat valmistua, on festivaalin tarkoitus muuttua jokaväiseksi tapahtumaksi.

Opiskelijat kokevat, että festivaalin järjestäminen on hyvää valmennusta työelämään.

– Tanssikäntällä pitää todella paljon osata ja tehdä tuottajan hommia. Koulussa on muun muassa ollut tuottajakurssi. Niitä taitoja jokainen tulee enemmän tai vähemmän tarvitsemaan, Tamminen toteaa.

– Myös opettajan työssä täytyy osata järjestää oppilaiden tanssitapahtumia, lisää **Ville Nylén**. Luulen, että kaikilla meistä on ajatus olla aktiivinen ja tehdä omia teoksia muuallakin kuin opetusympäristössä. Jossain määrin täytyy itse luoda itselleen esiintymisareenoita, Hakkarainen jatkaa.

Pian neljä vuotta Savoniasa viettäneet opiskelijat vakuuttavat olevansa tyytyväisiä saamaansa opetuksen tasoon. Hakkaraisen mukaan opettajat ovat ammattitaitoisia ja opiskelijat saavat paljon henkilökohtaista huomiota, koska ryhmä-

koot ovat riittävän pieniä.

– Tanssiteknillinen osaaminen on todella hyvää. Ja kun opettajaksi lähtee kentälle, niin pedagogiikan opinnot ovat äärimmäisen tärkeitä, säestää **Anniina Rinne**.

Opiskelijat kiittelevät myös sitä, että töiden tekemiseen on suhtauduttu koulutusohjelmassa joustavasti. He ovat tehneet yhteistyötä esimerkiksi Kuopion kaupunginteatterin kanssa.

Itäinen tanssin aluekeskus on Lähtölaukaus-festivaalin yhteistyökumppani, joten Sotkulla on tarjolla tekniikka. Sen verran kotikutoinen festivaali kuitenkin on, että muut kulut opiskelijat maksavat omasta pussistaan.

– Toivottaisiin, että jos ja kun tästä tulee perinne, festivaali lähtisi tästä leviämään ja uudet tyypit toisivat siihen uutta ilmettä, Rinne sanoo.

Jatkossa festivaaliin voitaisiin liittää esimerkiksi tanssin workshoppeja, työryhmä visioi.

Lähtölaukaus-festivaali Sotkulla (Suokatu 42/2) 19.2.–2.3. Ohjelmaa löytyy esimerkiksi osoitteesta www.itak.fi.

LIITE 7: LÄHTÖLAUKAUS-TANSSIFESTIVAALIN JULISTE

